

Udskriftsdato: 14. december 2025

KEN nr 9815 af 17/08/2016 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 16-70-00956

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 16-70-00956

Pressenævnets kendelse i sag nr. 16-70-00956

Ikke kritik af programserie hvor klager ikke ønskede sit svar offentliggjort

I DR's programserie "Find Stein Baggers penge" forsøgte DR's journalister at finde 200 millioner kroner efter IT Factorys konkurs i 2008. Der var offentliggjort en række kritiske oplysninger om klager, der hverken var tiltalt eller dømt i relation til konkursen i 2008. DR havde forelagt oplysningerne for klager, men klager ønskede ikke at medvirke i programserien og ønskede heller ikke sit svar offentliggjort. Pressenævnet udtalte på denne baggrund ikke kritik, men udtalte generelt, at det forhold, at et svar ikke ønskes offentliggjort af en omtalt person, ikke fritager mediet fra at tage svaret i betragtning ved udarbejdelsen af programmet.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Pressenævnets kompetence

Pressenævnet bemærker, at det følger af medieansvarslovens § 43, at Pressenævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i lovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle.

Spørgsmålet om, hvorvidt forhold er injurierende (straffeloven), henhører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence. Nævnet tager derfor ikke stilling til, hvorvidt der er fremsat injurierende udtalelser om [Klager] i programserien. Det falder ligeledes uden for nævnets kompetence at tage stilling til, om DR's interne etiske retningslinjer er overholdt. De forhold behandles ikke.

God presseskik

[Klager] har anført, at DR burde have inddraget hans svar ved vurderingen af, om omtalen af ham var korrekt inden offentliggørelsen.

Pressenævnet har ikke dokumentation i form af de omtalte selskabernes regnskaber eller kontoudskrifter. Sådan som sagen foreligger oplyst over for Pressenævnet, har nævnet ikke mulighed for at tage stilling til, hvorvidt [Klager] personligt har unddraget konkursboet efter IT Factory midler. På baggrund af Boris Frederiksens brev af 9. december 2009 til de engelske kuratorer i konkursboet efter Gizmondo Europe Limited og aftaledokumentet vist i program 6 lægger Pressenævnet til grund, at der er overført midler fra Media Power til Gizmondo til at betale et mellemværende mellem Gizmondo og [Klager] personligt.

Pressenævnet finder, at pengestrømmene i forhold til de forsvundne millioner fra tiden omkring IT Factorys konkurs, som behandles i programserien "Find Stein Baggers penge", er et emne af klar almen interesse, og som der fortsat er en journalistisk begrundelse for at omtale, selvom konkursen på tidspunktet for programmets offentliggørelse lå næsten syv år tilbage i tiden.

- Ældre domme

Der er klaget over, at [Klager]s ældre straffedomme er omtalt i programserien. Det nævnes, at [Klager] (født i 1963) som 18-årig forfalskede sine forældres underskrift for at få et banklån, og at han ”for ti år siden” (omkring 2005) fik en bøde for hæleri med biler.

For så vidt angår mediernes omtale af ældre straffedomme, finder Pressenævnet det afgørende for bedømmelsen af omtalen, om den tidligere straffedom har en tilstrækkelig relevant sammenhæng med det emne eller den sag, som omtalen i mediet angår, ligesom bl.a. kriminalitetens alvor og karakter bør indgå.

DR omtaler [Klager] i forbindelse med beskyldninger om, at midler er flyttet mellem selskaber, herunder at Mikael Ljungmans navn er fjernet fra en patentansøgning ifølge DR for at slette forbindelsen til [Klager]. Da omtalen af dommene herefter er relevant for programseriens vinkel om økonomisk kriminalitet, finder nævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere DR for at omtale de ældre domme.

- Kildekritik

[Klager] har klaget over, at DR og Monday ikke har forholdt sig tilstrækkelig kritisk over for kilderne og den information, de er kommet i besiddelse af.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A. 2.

Pressenævnet finder ikke grundlag for at udtale kritik af, at DR ikke skulle have udvist tilstrækkelig kritik over for sine kilder. Nævnet bemærker i den forbindelse, at DR har anvendt en række kilder til brug for udarbejdelsen af programserien, og at det tydeligt i forbindelse med formidlingen af udtalelser fra kilder angives, hvilken relation de har til IT Factory-sagen eller til [Klager].

- Dokumentation og forelæggelse

[Klager] har klaget over, at DR ikke har godtgjort, at han skulle være skyldig i nogle uregelmæssigheder i forbindelse med IT Factorys konkurs, og at DR heller ikke indledte nærmere undersøgelser i stedet for at fremføre udokumenterede beskyldninger. Der er navnlig henvist til programseriens omtale af nogle patentansøgninger, af ham som svindler, og af at han eller andre på hans vegne skulle have fremført trusler.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare. Angreb og svar bør, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Dette gælder i særlig grad krænkende eller skadelige udsagn. Det skal videre gøres klart, hvad der faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer, jf. punkt A. 3-A. 5.

I programserien spekulerer journalisterne i, hvor dele af de manglende 200 millioner kroner efter IT Factorys konkursbo er. I den forbindelse omtales værdien af otte patentansøgninger.

Af programserien fremgår det, at tre personer med tilknytning til Media Power (Mikael Ljungmans, [Direktøren i Media Power]s og [Person G]s navne) blev slettet fra otte patentansøgninger, der ifølge dokumentet i programseriens 3. afsnit var indsendt til myndighederne den 14. august 2008. Herefter var det alene [Klager]s navn, der fremgik af ansøgningerne. Disse oplysninger er ubestridt, og Pressenævnet

finder herefter ikke grundlag for at kritisere DR for ikke at kontrollere disse faktiske oplysninger yderligere.

I programserien oplyses det, at udviklingen af patenterne angiveligt blev betalt af Media Power, og [Klager] beskyldes for at få de andre tre navne slettet, så værdien af patentansøgningerne kunne betragtes som [Klager]s personlige ejendom og ikke Media Powers. Pressenævnet har ikke mulighed for at vurdere, hvorvidt patentansøgningerne er et falsum.

Ifølge programmerne skulle Mikael Ljungman være blevet betalt for at lade sig slette af patentansøgningerne. Beskyldningen baseres bl.a. på en mail, hvoraf det fremgår *"I split that with you off-side. As AGREED."* Patentansøgningerne blev vurderet til en værdi mellem 35 og 52 millioner dollars.

Af programserien fremgår bl.a. følgende udsagn af program 3:

"[Journalist A]: Og det kan godt være, at der nogen af dem, der er røget til lønninger og alt muligt undervejs, fordi det er jo sådan, man får penge til at forsvinde, så selvfølgelig har de gjort det, men det er jo lige meget, det er [Klager], der ved, hvad der er sket med dem. [...] og samtidig har vi fundet ud af, hvem der, om nogen, ved, hvor pengene er forsvundet hen. Mikael Ljungman [...] Jeg kan ikke lade være med at tænke på, om han [Mikael Ljungman] måske er blevet betalt, for at tage skraldet for [Klager]." (startende ved minuttal 13.10)

Og

"[Journalist A]: Det var virkelig smart at få fjernet Ljungmans navn fra patentansøgninger. Det var det eneste link til Media Power og [Klager]." (minuttal 15.52)

Der er videre klaget over, at [Klager] gennem journalisternes og kildernes udsagn uretmæssigt fremstilles som en svindler og beskyldes for truende adfærd.

Af afsnit 3 fremgår bl.a. følgende udsagn fra [Den svenske journalist] om [Klager] (startende ved minuttal 20.30):

[Den svenske journalist], svensk journalist: "Det handler i bund og grund om, at der slet ikke må være noget i programmet, som omhandler [Klager]. Hans navn må slet ikke nævnes.

[...]

Han er forfærdelig god til at skabe en facade eller kulisse. Der er firma efter firma, hvor han har fået investorer med. Der er mange, der har følt sig snydt og er blevet vrede, men han går altid fri. [Klager] er untouchable.

[Journalist A]: Hvorfor? Dels er det ham, der har hjerne til at støbe kuglerne, og dels kommer han bare aldrig ind at sidde for noget som helst. Han er clean."

Af program 5 fremgår bl.a. følgende om [Klager]:

[Person H], tidligere medarbejder og sagsøger i USA: Han er en svindler.

[Journalist A]: [Klager]?

[Person H]: Ja. Han er indbegrebet af ondskab [oversat fra "He is evil incarnated"]. " (minuttal 07.48)

[Journalist B], journalist: "Også bare det der med, at han har snydt så mange mennesker, og der er ingen af dem, der har turdet at stille sig frem" (minuttal 19.02)

[Journalist A] (efter at redaktionen har modtaget en hovedløs bamse): "Selvfølgelig er det en trussel, og den kommer selvfølgelig fra [Klager], Tjock-[Person F] sikkert. " (minuttal 22.13)

Pressenævnet finder, at navnlig ovennævnte udsagn i program 3, minuttal 13,10 og 15.52 samt udsagnet i program 5 ved minuttal 19.02 indeholder angreb, hvor [Klager]s svar som udgangspunkt burde have fremgået af udsendelsen.

I program 3 den 15. oktober 2015 oplyses det afslutningsvis, at Mikael Ljungman har oplyst, at betalingen dækkede registreringen på patentansøgningerne og ikke sletningen af sit navn.

[Klager] har oplyst, at Mikael Ljungman blev slettet fra patentansøgningerne, da han ikke kunne betragtes som "inventor" jævnfør kravene på det amerikanske US Patent & Trademark Offices hjemmeside. Dette fremgår også af [Direktøren i Media Power]s udtalelse gengivet i afsnit 6 den 5. november 2015.

De øvrige udsagn fremstår i sammenhængen klart som personernes subjektive vurderinger af [Klager], ligesom det fremgår, at der er tale om en tidligere medarbejder, der nu sagsøger [Klager]s selskab, og som udtaler, at [Klager] skulle være "evil incarnated".

Under hensyn til, at [Klager] ikke ønskede sit svar af 11. oktober 2015 offentliggjort, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere DR for ikke at omtale svaret i programserien.

DR har under sin research til programmerne fremsendt en række mails i perioden fra 1. juli til 19. oktober 2015 til [Klager], hvoraf det fremgår, at DR ønskede en udtalelse fra [Klager].

Pressenævnet finder, at Mondays udsagn af 19. oktober 2015 "[...] and we now have a more complete picture of the questions we would like to ask you, if you should choose to meet us for an interview. We can also give you further information concerning statements in the programmes concerning you. " kan give indtryk af, at [Klager] alene kunne få adgang til mediets oplysninger ved at acceptere at medvirke i udsendelsen. En sådan betingelse kan som udgangspunkt ikke stilles, da den pågældende må have mulighed for at få et overblik over, hvad spørgsmålene vedrører, og i hvilken sammenhæng udtalelserne skal anvendes, førend man beslutter, hvorvidt man ønsker at udtale sig.

På baggrund af navnlig DRs henvendelse af 14. august og 1. oktober 2015 må det have været klart for [Klager], at programserien ville være kritisk over for [Klager], herunder aktiviteterne omkring patentansøgningerne og relationen mellem [Klager] og [Person F]. [Klager] var en del af ejerkredsen i nogle af de omtalte selskaber. Under hensyn hertil og til korrespondancen inden 1. oktober 2015 og indholdet heraf samt de meget korte klip med et billede af [Klager] i afsnit 1 og 2 finder Pressenævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere, at DR offentliggjorde første og andet afsnit, inden klagers svarfrist var udløbet samme dag, DR sendte mailen af 1. oktober 2015 til klagers advokat.

[Klager]s advokat besvarede DRs henvendelse 11. oktober 2015 og oplyste samtidig, at [Klager] ikke ønskede sit svar offentliggjort. Det blev bekræftet igen den 12. oktober 2015.

På denne baggrund finder Pressenævnet ikke grundlag for at kritisere DR for ikke at omtale [Klager]s svar i programserien. Det bemærkes, at DR i programserien gør opmærksom på, at DR har modtaget et svar på forelæggelsen, og at [Klager] benægter en relation til de økonomiske uregelmæssigheder i forbindelse med IT Factorys konkurs. Det nævnes også, at [Klager] *"er blevet mistænkt i flere sager om svindel, men er gået fri af alle anklager"* (afsnit 4). DR gør således opmærksom på, at han ikke er dømt. [Direktøren i Media Power]s og Mikael Ljungmans modsvar gengives tillige i afsnit 6.

Pressenævnet bemærker videre, at det forhold, at et svar ikke ønskes offentliggjort af en omtalt person, ikke fritager mediet fra at tage de oplysninger i svaret i betragtning ved udarbejdelsen af programmet, hvis der er fremlagt oplysninger, der tilbageviser mediets oplysninger.

Sådan som den konkrete sag foreligger oplyst og påklaget, finder Pressenævnet det dog ikke dokumenteret, at DR burde have undladt eller korrigeret den offentliggjorte omtale i udsendelserne.

- Gennemsyn af udsendelser

Efter det oplyste forelå der ikke en aftale mellem [Klager] og DR (eller produktionsselskabet Monday) om, at [Klager] skulle have programserien til gennemsyn før offentliggørelse. Da et sådant krav heller ikke kan indfortolkes i forelæggelsespligten, når [Klager] er loyalt oplyst om indholdet, udtaler Pressenævnet ikke kritik af DR for ikke at vise optagelserne til [Klager] før offentliggørelsen. [Klager] var gjort bekendt med indholdet ved den skriftlige forelæggelse forud for programseriens offentliggørelse.

Nævnet udtaler ikke kritik af DRs kontrol af sine informationer eller forelæggelsen for [Klager].

Telefonsamtaler

[Klager] har klaget over, at DRs offentliggørelse af telefonsamtaler mellem DRs medarbejdere og andre personer end ham selv skulle være i strid med punkt B. 7 i de vejledende regler for god presseskik.

Det er en betingelse for at klage til Pressenævnet over et forhold, at klageren har retlig interesse i det forhold, der klages over. Det indebærer som udgangspunkt, at man selv skal være omtalt, afbilledet eller på anden måde identificeret i mediet. Det er ikke tilstrækkeligt blot at have en generel interesse i det emne, der er behandlet.

Uanset, at [Klager] ikke selv deltager i telefonsamtalerne, finder Pressenævnet, at han har en sådan direkte, væsentlig og individuel retlig interesse i at klage over offentliggørelsen af telefonsamtalerne og indholdet heraf, at klagen også skal behandles for så vidt angår dette spørgsmål. Det er ikke over for Pressenævnet dokumenteret, at klagen indgives på vegne af andre end [Klager]. Klagepunktet behandles derfor udelukkende i forhold til [Klager].

Det er Pressenævnets opfattelse, at en optager i dag må anses for et almindeligt journalistisk arbejdsredskab til brug ved telefoninterviews. Såfremt en journalist inden samtalen har præsenteret sig som journalist, er det Pressenævnets opfattelse, at der ikke er tale om en skjult optagelse. Der henvises til retningslinjerne i Pressenævnets årsberetning for 2006, side 19 *"Ny praksis vedr. offentliggørelse af bandede samtaler/skjult mikrofon"*.

Pressenævnet lægger til grund, at journalisterne præsenterede sig sådan ved starten af telefonsamtalerne, og der er derfor ikke tale om skjulte optagelser. Da indholdet af udtalelserne fra telefoninterviewene i det væsentlige er omfattet af DRs forelæggelse for [Klager] den 14. august og 1. oktober 2015, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere DR for at offentliggøre telefonsamtalerne.

Pressenævnet finder, at DR heller ikke i øvrigt ved offentliggørelsen af programserien, herunder heller ikke i relation til punkt B. 3 om hensynet til ofre for forbrydelser, kan anses for at have tilsidesat god presseskik.

Genmæle

[Klager] har anført, at omtalen af ham er forkert, og at [Klager] derfor har ret til at få bragt et genmæle.

Det fremgår af medieansvarslovens § 36, stk. 1, at en anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Der er ikke over for Pressenævnet peget på konkrete udsagn eller udformet et forslag til en genmæletekst, som [Klager] ønsker bragt.

På baggrund af de konkrete udsagn fra program 3 og program 5 gengivet under god presseskik ovenfor, finder Pressenævnet, at der dels er bragt korrekt information om ændringen af personkredsen på patentansøgningerne dels vurderinger. Hovedparten af førnævnte udsagn om [Klager] vedrører vurderinger og ikke faktiske oplysninger. Hertil kommer, at det fremgår af [Direktøren i Media Power]s skriftlige udtalelse i program seks, at Mikael Ljungman og [Direktøren i Media Power] blev fjernet fra patentansøgningerne, da de ikke kunne betragtes som opfindere ("inventor"), herudover fremgår det, at [Klager] ikke kendte til Mikael Ljungman og Stein Baggers bedrageri.

På denne baggrund finder Pressenævnet, at [Klager] ikke er berettiget til at få bragt et genmæle.

[Klager] har ved advokat Karsten Thomas Henriksen klaget over DR's programserie "*Find Stein Baggers penge*", bragt på DR3 over seks afsnit henholdsvis den 1., 8., 15., 22. og 29. oktober samt den 5. november 2015, idet klager mener, at god presseskik er tilsidesat. Klagen omfatter endvidere mediets afslag på genmæle.

Programserien er produceret for DR af produktionsselskabet Monday Production ApS.

Der er bl.a. klaget over, at DR har bragt omtale af [Klager] uden at tage højde for [Klager]s oplysninger eller på anden vis at kontrollere kildernes oplysninger. Klager ønskede ikke at medvirke i programserien, og han ønskede heller ikke, at hans svar blev offentliggjort.

1 Sagsfremstilling

DR3 bragte i perioden fra 1. oktober - 5. november 2015 over seks afsnit af en halv times varighed programserien "*Find Stein Baggers penge*". I programserien forsøger tre journalister, [Journalist A],

[Journalist B] og [Journalist C], at finde frem til 200 millioner kroner, der angiveligt mangler at blive lokaliseret efter IT Factory A/S' konkurs (dekret afsagt 1. december 2008).

I programserien omtales pengestrømmene til og fra IT Factory A/S (herefter "IT Factory"). [Klager] omtales blandt andet som stifter af selskabet Media Power Inc. (herefter "Media Power") sammen med Mikael Ljungman. Media Power indgik i august 2008 et samarbejde med IT Factory, inden IT Factorys konkursbo opsagde samarbejdet i december 2008. Det er midler fra denne periode, kurator for IT Factory forsøgte at inddrive til konkursboet.

IT Factorys direktør, Stein Bagger, og Mikael Ljungman blev efterfølgende idømt fængselsstraffe for økonomisk kriminalitet.

Korrespondance mellem DR og [Klager]

I programserien ses de tre journalisters forsøg på at få forskellige personer i tale, herunder [Klager]. Journalisterne og [Klager] mødes ikke, men er i kontakt inden offentliggørelsen af programmerne. Dele af denne korrespondance er indsat nedenfor.

Den 5. juni 2015 tog [Klager] og direktøren i Media Power, [Direktøren i Media Power] (via Enterprise Council Group), kontakt til DR's journalister efter, at journalisterne under researchen til programserien havde kontaktet [Klager] og [Direktøren i Media Power] med henblik på et interview.

Advokat Karsten Thomas Henriksen henvendte sig den 1. juli 2015 på vegne af [Klager] både til DR og produktionsselskabet Monday Production ApS (herefter "Monday"). Af henvendelsen fremgår bl.a. følgende:

"[...]

Såfremt De på trods af vores henstilling fortsat måtte have til hensigt at inddrage [Klager]s person i den pågældende dokumentar om IT Factory skandalen, skal vi anmode Dem om at forelægge den omtalte dokumentation, hvor [Klager] eller Media Power nævnes.

[...]

Jeg skal anmode om, at al kommunikation og eventuelle forespørgsler vedrørende [Klager] personligt eller i forbindelse med hans tilknytning til Media Power alene rettes skriftligt til undertegnede.

[...]"

DR opfattede ovennævnte som en anmodning om aktindsigt og afviste den 3. juli 2015 at give aktindsigt, men oplyste bl.a. følgende:

"[...]

DR/Monday vil rette kontakt til dig i tilfælde af, at der i overensstemmelse med god presseskik skal forelægges oplysninger for [Klager].

[...]"

Af et brev fra Monday (angiveligt fejldateret til 12. september 2015 i stedet for 12. august 2015) modtaget hos advokat Karsten Thomas Henriksen den 14. august 2015, fremgår det bl.a., at:

”Jeg henvender mig til dig som opfølgning på en tidligere mail vedr. dokumentarserie til DR3 om IT Factory, kaldet ”Stein Baggers penge”.

I programrækken følger journalisterne, [Journalist A], [Journalist B] og [Journalist C] op på pengesporet i kølvandet på IT Factory konkurs i 2008. I denne proces er redaktionen kommet i besiddelse af dokumenter, som viser hvordan aktiver flyttes fra IT Factory gennem forskellige virksomheder under Mikael Ljungmans ledelse, og som følgende ender i Media Power.

[...]

Media Powers aktiver bliver flyttet til Mara Group, som bytter disse til aktier i Madero/GetFugu.

Madero/GetFugu var ejet og kontrolleret af bl.a. [Klager]. Og derfor har redaktionen naturligvis forsøgt at komme i kontakt med Stein Bagger, Mikael Ljungman, [Klager] m.fl. af flere omgange, mhp at give de relevante personer mulighed for at udkomme med deres udlægning af sagen.

I din skrivelse af den 1. juli fremgår det, at [Klager] ”på intet tidspunkt har været involveret i IT Factory skandalen, og [Klager] har aldrig haft nogen personlig relation til hverken Stein Bagger eller Mikael Ljungman”. Redaktionen er dog kommet i besiddelse af dokumenter, der peger i anden retning.

Derfor er vi interesserede i at høre [Klager]s egen udlægning af:

- Ledelsesstrukturen i Media Power.
- Hvilke klienter Media Power realiserede ydelser for og hvad de ydelser bestod i.
- Hvilken proces, der førte til at Media Powers ansatte, Mikael Ljungman, blev fjernet fra patentansøgninger for de produkter, han havde udviklet og grunden til at disse blev flyttet fra Media Power til Madero/GetFugu.
- Ansættelsesprocessen for [Person D] i forbindelse med hans job i GetFugu.
- Forholdet mellem [Klager] og [Person E].

Vi ønsker et møde med [Klager] med henblik på et interview til dokumentarrækken, hvor [Klager] selv kan udkomme med sin udlægning og i den forbindelse fremlægger vi naturligvis de relevante dokumenter.

Vi ser frem til at høre fra dig. ”

Den 1. oktober 2015 (tidspunktet fremgår ikke af Pressenævnets kopi) fremsendte Monday et brev med overskriften ”*Vedr. FIND STEIN BAGGERS PENGE til DR3 programsat den 01.10.2015*” til advokat Karsten Thomas Henriksen. Af brevet fremgår bl.a. følgende:

”Hermed en forelæggelse af [Klager]s medvirken i ovenstående programrække af i alt 6 programmer, som din klient bedes svare på inden for 10 dage. Senest den 10.10.2015. Program 3 er programsat den 15.10. Din klient, [Klager] tilbydes endnu en gang et interview. Alle kommentarer skal være redaktionen i hænde senest på ovennævnte dato. Ønsker din klient selv at medvirke i et interview, skal dette ske senest den 08.10 for at komme med i programmet.

I forbindelse med udarbejdelsen af ovenstående programrække kom redaktionen dokumenter i hænde som tyder på flg. :

- At størstedelen af indtægterne i Media Power kom fra IT Factory, via bl.a. eCommerce.
- At disse indtægter blev brugt til at udvikle patentansøgninger
- At disse patentansøgninger blev vurderet til mellem 35-52 mio. US dollars af Corporate Valuation Corporation [Corporate Valuation Advisor] som følge af et utraditionelt samarbejde.
- At disse patenter skiftede registreret opfinder fra bl.a. Mikael Ljungman, [Direktøren i Media Power] og [Klager], til udelukkende at være [Klager].

- At skift af ejerforhold var kendt af både [Klager] og Mikael Ljungman.
- At Mikael Ljungman selv betaler for at få sit navn fjernet fra patenterne.
- At [Klager] og Mikael Ljungman indgår en skjult aftale om at dele indtægterne af aktiesalget fra disse patenter ”off side”, efter Mikael Ljungmans navn er fjernet fra patentansøgningerne.
- At patentansøgningerne i Media Power bliver flyttet til Mara Group under [Klager]s ledelse.
- At patentansøgningerne i Mara Group siden hen bliver byttet til aktier i Madero, der siden hen skifter navn til GetFugu, der var ejet og kontrolleret af [Klager].
- At [Klager] i sin egenskab af aktieindehaver og position i ledelsen af samtlige selskaber må have haft kendskab til ovenstående.
- At GetFugu ikke har noget synderligt produkt.
- At der intet foregår i ovennævnte selskaber uden [Klager]s billigelse.
- At [Klager] derfor kan vide hvor disse værdier er i dag og hvem der har kontrol over dem.

I forbindelse med udarbejdelsen af programrækken taler vi med forskellige kilder:

- Kilde fortæller at vedkommende aftenen inden interview med redaktionen har fået et opkald af [Person F], som truer kilden til 1) ikke at medvirke i programmet, 2) ikke at nævne [Klager]s navn i forbindelse med program 3) gør vedkommende ovenstående finder [Person F] kilden hvor som helst i verden. 4) Kilde vurderer at denne henvendelse stammer fra [Klager].
- Kilde fortæller at [Klager] havde afgørende indflydelse i Media Powers daglige drift.
- Kilde fortæller at [Klager] og Mikael Ljungman var ejere af Media Power.
- Kilde fortæller at [Klager] og Mikael Ljungman arbejdede sammen om at udvikle patentansøgninger og produktet bag disse i Media Power regi.
- Kilde fortæller at midler fra IT Factory blev brugt til at betale drift og udvikling i Media Power.
- Kilde fortæller at midler fra Media Power siden hen flyttes til Mara Group og ender i GetFugu kontrolleret af [Klager].

Vi vil derfor gerne spørge [Klager]:

- Hvilken ydelse gav Media Power IT Factory?
- Hvordan var samarbejdet mellem Media Power og Corporate Evaluation Services Inco. V/ [Valuaren]?
- Hvor mange gange blev patenterne fra Media Power evalueret?
- Hvorfor fik Mikael Ljungman fjernet sit navn fra patentansøgningerne?
- Hvorfor skulle Ljungman selv betale for at blive fjernet fra patentansøgningerne?
- Hvilke indtægter er det [Klager] og Mikael Ljungman skal dele ”off-side” jfv mail fra 10.02.2009?
- Hvad betyder ”off-side” i forbindelse med deling af værdier?
- Hvorfor bliver patentansøgningerne flyttet fra Media Power til Mara Group?
- Hvorfor bliver patentansøgningerne derefter byttet fra Mara Group til aktier i Madero, sidenhen kaldet GetFugu?
- Hvilket produkt leverer GetFugu?
- Hvem blev ansat til at levere det produkt?
- Hvad var [Person D] [angiveligt CEO i GetFugu, *Pressenævnet*] ansat til?
- Hvor mange retssager har [Klager] været involveret i og hvorfor?
- Kan [Klager] give os referencer på en håndfuld kunder fra hans karriere som forretningsmand, der vil fortælle om et succesfuldt produkt, de har købt af [Klager]?
- Har [Klager] i dag nogen relation til [Person F]?
- Hvad består den relation i?

I forbindelse med kortlægningen af hvad der sker med de forsvundne midler fra IT Factory belyser vi herudover den historik Mikael Ljungman og [Klager] har sammen og hver for sig. Vi kommer ind på tidligere søgsmål, tidligere domme, tidligere og nuværende erhvervsrelationer samt økonomisk

status. Ligesom vi taler med personer, der i erhvervsøjemed har eller har haft berøringsflade med ovenstående. Herunder et uddrag:

- At [Klager] allerede som 18-årig forfalskede sine forældres underskrift på banklån.
- At [Klager] blev efterforsket af politiet ifbm svindel i Eskiltuna midt i halvfemserne.
- At [Klager] stifter Gizmondo. Hvor han ansætter bl.a. [Person F], sidstnævnte med flere voldsdomme bag sig.
- At mange investorer mistede penge ifbm Gizmondo krakket og at [Klager] selv rejser til USA kort inden krakket.
- At Media Power betalte [Klager]s aftale med Gizmondo boet.
- At [Klager] har en dom fra 2005, for forbrydelser begået i Tyskland omkring år 2000.
- At [Klager] i dag bliver sagsøgt i USA.
- At [Klager] aldrig selv dukker op og sagen derfor endnu ikke er forkyndt for ham.
- At [Klager] lever i det skjulte og nægter at stille op til interviews med medier af nogen form.
- At [Klager]s modsvar på kritisk omtale er retssager.
- At vi formoder [Klager] bor i USA, men han er trods en synlig internet profil ikke til at få fat i.
- At [Klager] i dag arbejder med et nyt patent.
- At [Klager] i dag arbejder med en social profil, der indsamler penge til velgørenhed.

[...]"

Programserien vises på DR3

DR3 bragte i perioden fra 1. oktober - 5. november 2015 seks afsnit af en halv times varighed programserien *"Find Stein Baggers penge"*. I udsendelserne interviewes en række udenlandske personer. Pressenævnet har gengivet deres udtalelser, som de er oversat i DRs undertekster.

Alle seks afsnit har samme indledning med meget korte klip af forskellige tekster, skitser og billeder. Udsendelserne starter alle med, at en række sætninger glider hen over skærmen, mens man hører to stemmer (intervieweren og Stein Bagger, angiveligt fra DR-udsendelsen *"Stein Bagger: Kan man stole på en løgner?"* fra 2010:

"Stemme 1, interviewer: Hvor har du gemt pengene?"

Stemme 2, Stein Bagger: Jeg har ikke gemt nogen penge.

[Følgende sætninger glider hen over skærmen:

Svindelsagen der rystede Danmark

Én mand narrede alle [her vises et billede af Stein Bagger]

200 millioner forsvandt sporløst

Ingen har fundet dem endnu

DR3 er gået på jagt efter pengene

Det begyndte lidt som en joke

Men så fik vi et tip.]

Stemme 2, Stein Bagger, fortsætter: Det var spændende Det var en cocktail. Det var 7-stjernede hoteller. Det var milliardbeløb. Jeg har også levet et liv, hvor jeg har været god til at holde skjult, hvad jeg har lavet. Politiet er jo ikke uintelligent.

[Der vises billeder af en programvært, som kigger på en tavle med billeder og tekster. Han sætter post-its op (der ses ingen billeder af [Klager] her).]

Stemme 1, interviewer: Hvor har du gemt pengene?

Stemme 2, Stein Bagger: Jeg har ikke gemt nogen penge. ”

Herefter er der nogle klip til den aktuelle eller tidligere udsendelser, inden der igen vises en sammenklipping, der fremgår af alle seks udsendelser:

”Voiceover (der vises billeder af en række dokumenter, avisartikler, overvågningsbilleder, mv.): I syv år har politi, advokater og journalister været på jagt efter hundredvis af millioner efter et af danmarkshistoriens største svindelnumre. Stein Bagger, den karismatiske direktør, snød alt og alle, og da løgnen krakelerede, gik pressen amok. Bagger og hans svenske medskyldige Mikael Ljungman røg syv år i fængsel hver. Penge, både, huse, malerier, diamanter og ure blev beslaglagt, men der mangler stadig over 200 millioner kroner. *[Her ses dokumenter med [Klager]s navn.]* Og i dag er Bagger løsladt og gået under jorden. Men hvordan kan så mange penge bare forsvinde. Det giver ingen mening. *[Her ses [Klager]s kørekort med foto.]* Et nyt spor ledte mig og redaktionen ud på den vildeste rejse, og vi anede ikke, hvad vi gik ind til. Her er historien. ”

Den 1. oktober 2015 kl. 21.30 blev afsnit 1 ”*Det nye spor*” offentliggjort, hvor de tre journalister begynder eftersøgningen og blandt andet taler med Statsadvokaturen for Økonomisk og International Kriminalitet om problemerne i forbindelse med efterforskning af grænseoverskridende kriminalitet. De tre journalister tager til Sydafrika for at undersøge et tip om, hvor Stein Bagger bor. Seeren følger journalisternes henvendelser til kilder og overvejelserne undervejs. Udsendelsen omtaler ikke ud over i indledningen [Klager].

Den 7. oktober 2015 afviste Københavns Byret i sagen, [Klager] mod DRs generaldirektør og Monday, at meddele forbud mod at offentliggøre [Klager]s navn i programserien. Af rettens ”begrundelse og afgørelse” fremgår bla. følgende:

”Retten finder, at den principale påstand om, at DR og Monday Production ApS skal forbydes at nævne [Klager]s navn i den forestående produktion og udsendelse af dokumentarserien ”Find Stein Baggers Penge” er så generelt formuleret og indebærer en så vidtgående indskrænkning i ytrings- og handlefriheden for DR og Monday Production ApS, at den ikke kan danne grundlag for nedlæggelse af et forbud efter retsplejelovens § 413.

[...]”

Dagen efter den 8. oktober 2015 blev afsnit 2 ”*Huset i Cape Town*” offentliggjort. I udsendelsen fortsætter de tre journalister forgæves deres søgen på Stein Baggers hus i Sydafrika. De tre taler med IT Factorys kurator, advokat Boris Frederiksen, og tager herefter videre til Stockholm for at interviewe Mikael Ljungman. I udsendelsen omtales det, at journalisterne er kommet i besiddelse af nogle dokumenter, ”*der tyder på, at Mikael Ljungman i skjul lavede en aftale. Og den aftale handlede om at få en stor del af IT Factory-millionerne.* ” Mikael Ljungman interviewes i udsendelsen. [Klager]s navn nævnes ikke ud over i den sammenklippede introduktion til udsendelsen.

Den 11. oktober 2015 besvarede advokat Karsten Thomas Henriksen Mondays henvendelse af 1. oktober 2015. Svaret indledes med følgende restriktion:

”[...]

The content of this letter, including the responses and its appendices, is strictly confidential and may not be distributed by any means or made public without the written approval by me

[Herefter følger det 15-sider lange svar med tilhørende links.]”

I svaret gennemgås Mondays spørgsmål, og der henvises til en række hjemmesider og bilag.

Den 12. oktober 2015 skrev Monday bl.a. følgende:

”[...]

Svaret er opklarende ift. nogle forhold, men vi er lidt lammet af, at I belægger jeres genmæle med fortrolighed. Det gør det lidt svært at give jer genmæle i programmerne.

Hvis I er interesseret i at jeres genmæle indgår i programmerne, bedes I sende genmælet igen, med de dele vi må omtale markeret med gult.

For at kunne indarbejde genmælet skal vi have jeres genmæle med afsnit uden fortrolighedskrav senest kl. 17 i dag, ellers er vi nødsaget til at se bort fra genmælet.

[...]”

Samme dag svarede Karsten Thomas Henriksen bl.a. følgende:

”[...]

My response on behalf of [Klager] remains confidential. [Klager] has no wish whatsoever to be part of your programme. However, your remark, that you will disregard the responses if we do not lift the confidentiality ban by 17:00 this afternoon, is wrong. You must take the responses into full consideration when you decide how [Klager] is being presented in the broadcast.

[...]”

Den 15. oktober 2015 blev afsnit 3 ”*Den svenske forbindelse*” offentliggjort. I afsnit tre mødes de tre journalister med Mikael Ljungman. Inden mødet gennemgår de, hvad de ved:

”[*Journalist A*], *journalist, DR (voiceover)*: Så vi bruger tiden på at gennemgå, hvad vi ved.

[*Journalist A*] *henvendt til de to andre journalister*: Det er det, vi ved.

[*Journalist A*], *voiceover (der vises samtidig en pilegrafik med billede af bl.a. [Klager])*: Pengene ryger fra IT Factory til Xiop og eCommerce i Sverige, som er ejet af Mikael Ljungman. Derfra ryger de videre til firmaet Media Power i USA, som er ejet af [Klager]. Media Powers eneste reelle indtægt er netop pengene fra IT Factory. I Media Power bliver pengene brugt til at udvikle såkaldte patentansøgninger, som i bund og grund er en idé til en mobil-app.

[*Af skærbilledet ses et brev dateret 23. januar 2009, hvoraf det bl.a. fremgår*:

”RE: PATENT APPLICATIONS

This is to confirm that the following patent applications have been filed by our firm on behalf of [Klager].

Non-Provisional

U. S. Serial No. Filing Date Title

12/172,803 07/14/08 [...]

12/172,827 07/14/08 [...]

12/172,843 07/14/08 [...]

12/172,857 07/14/08 [...]

12/172,517 07/14/08 [...]"

Gennemgangen i udsendelsen fortsætter:]

Ljungman står som opfinder og medejer på den idé, og det ser ud til at blive en rigtig god forretning for Mikael Ljungman.

[Af skærbilledet ses et dokument (datoen fremgår ikke), hvoraf det bl.a. fremgår:

"U. S. Serial No. Named Inventor

12/172,803 [Klager]

Mikael Ljungman

[Direktøren i Media Power]

[Person G]

12/172,827 [Klager]

Mikael Ljungman

[Direktøren i Media Power]

[Person G]

12/172,843 [Klager]

Mikael Ljungman

12/172,857 [Klager]

Mikael Ljungman

[Direktøren i Media Power]

[...]"

Udsendelsen fortsætter:]

For patentansøgningerne bliver vurderet til at være et sted mellem 35 og 52 millioner dollars værd. Men da IT Factory-sagen begynder at rulle, og Ljungman kommer i politiets søgelys, får Media Power pludselig travlt med at lægge afstand til Ljungman, og så fjernes Ljungman som medejer af patentansøgningerne, og dermed er forbindelsen til IT Factory brudt. Måske er det grunden til, at bagmandspolitiet og Kammeradvokaten ikke er kommet videre, men nu har vi via en hemmelig kilde fået indsigt i dokumenter, som ikke tidligere har været offentliggjort. Og det kunne tyde på, at Mikael Ljungman i skjul blev lovet en del af indtægterne som betaling for at opgive sin del af ejerskabet af patentansøgningerne.

[...]

[Man ser et billede af Mikael Ljungman og [Klager]]. Mikael Ljungmans tidligere partner i Media Power, og sidenhen den eneste ejer af patentansøgningerne, hedder [Klager], og han skriver *[den følgende linje fra mailen fremgår af skærmen:]* "I split that with you off-side. As AGREED. "

[Minuttal 07.14. Interview med Mikael Ljungman og de tre journalister.]

[Journalist B] (henvendt til Mikael Ljungman): Noget af den klump, som mangler af midler i IT Factory, den er røget videre via Xiop til eCommerce og videre til Media Power. Og hvem var det, der stod bag eCommerce på det tidspunkt?

Mikael Ljungman: Det var mig, der startede eCommerce. Først. Men så blev det opkøbt af Media Power.

[Journalist B]: Og hvem var ejerkredsen bag eCommerce og Media Power?

Mikael Ljungman: De største ejere var mig og [Klager].

[Journalist B]: [Klager]?

Mikael Ljungman: [Klager].

[Journalist C]: Hvordan er jeres forhold i dag – dig og [Klager]s?

Mikael Ljungman: Vi har ikke noget.

[Journalist C]: Hvorfor det?

Mikael Ljungman: Hvorfor skulle jeg have det?

[Journalist A]: Du står så som opfinder af patenterne, men bliver så slettet som opfinder af patenterne i januar 2009.

Mikael Ljungman: Ingen anelse.

[Journalist A]: Hvorfor bliver du slettet som opfinder?

Mikael Ljungman: Det aner jeg ikke.

[Journalist A]: Du har ingen anelse om hvorfor?

Mikael Ljungman: Nej.

[Journalist C]: Er det fordi, du ikke kan huske det, eller fordi du ikke.

Mikael Ljungman: Nej, nej, nej. Jeg kender slet ikke noget til det.

[Journalist C]: Men du står opført som ejer – som opfinder af nogle patenter, som er rigtig mange penge værd, som der er blevet brugt rigtig mange penge på at udvikle. De her patentansøgninger må du vel. Du kan vel huske, om du så lige pludselig ikke står som opfinder længere?

Mikael Ljungman: Nej, nej. Jeg sad indelåst på det tidspunkt.

[Journalist A]: Du sad ikke indelåst i januar 2009.

Mikael Ljungman: Nej. Så var jeg nok i Sverige. Jeg var ikke indblandet i det.

[Journalist A]: Så du er ikke indblandet i at blive slettet som, men man kan jo ikke bare blive slettet som opfinder af et patent, når du står som opfinder af et patent, det er jo dét, der er det smarte. Altså, det er jo det smarte ved patenter, det er, at man har opfundet dem, så du har patent.

Mikael Ljungman: Det må I spørge dem, der har gjort det, om.

[Journalist C]: Hvem har gjort det?

Mikael Ljungman: Det må være en eller anden styrelse. Eller bestyrelsen i Media Power. Men det her er jo nye oplysninger, som ikke kom frem i retten.

[Journalist A]: Nej.

Mikael Ljungman: Nej.

[Journalist A]: I en mail den 10. februar 2009, der skriver [Klager] til dig, at indtægterne fra dette salg af aktierne vil han dele med dig ”off-side as agreed”. Det er en e-mail, [Klager] han skriver til dig. Hvorfor skal han dele indtægterne fra salget af patentansøgningerne med dig?

Mikael Ljungman: Den oplysning kender jeg ikke noget til.

[Journalist A]: Men det skriver han i en mail til dig.

Mikael Ljungman: Hvordan ser den ud?

[Journalist A]: Vi har en mail, hvor der står ”off-side as agreed”. Hvad er det, I har ”agreed on” dér?

Mikael Ljungman: Det er, hvis de sælger patenterne.

[Journalist A]: Men der er du jo blevet taget af?

Mikael Ljungman: Jeg ved ikke noget om det.

[Journalist A]: Så du ved faktisk ikke, hvad der sker efter det?

Mikael Ljungman: Nej. Nej, jeg har ingen anelse.

[...]

[Minuttal 11.45]

[Journalist A], voiceover: [...] Nu har vi dokumenter fra to kilder, der peger i samme retning.

[Journalist B]: Hvor er det sindssygt, og hvor er det sindssygt frustrerende, at vi ikke bare kunne smide de her mails foran Mikael Ljungman i et interview.

[*Journalist A*]: Vi er nødt til at skrive til ham nu. Men manden [Mikael Ljungman], der for lidt siden ønskede at vi lykkes, vil nu ikke stille op i et uddybende interview. Og det forstår jeg faktisk godt, for nu har vi sort på hvidt, at han har løjet for os. [*Der vises en tekstboks, hvor der oplæses fra:*] "He also said you moved to Aspen and my name was removed from the patents". Vi kan se i en mailkorrespondance mellem Mikael Ljungman og [Klager], at de skriver om, hvad der er sket og skal ske med patentansøgningerne. Så han må have været klar over, at hans navn er blevet fjernet fra dem.

[*Journalist A*] (*henvendt til de to andre*): Vi ved, at Ljungman har fået en mail fra [Klager], der simpelthen bekræfter, at han er blevet fjernet fra de der patenter.

[*Journalist B*]: Ja, ja, fuldstændig.

[*Journalist A*], *voiceover*: Og netop fordi Mikael Ljungmans navn er blevet slettet fra de her patentansøgninger, ender pengesporet fra IT Factory blindt her. Det er altså her, Mikael Ljungmans tilknytning til Stein Baggers forsvundne millioner tilsyneladende ender.

[*Journalist B*]: Det er fucking sindssygt det her drenge.

[*Journalist A*], *voiceover*: Men med de hemmelige dokumenter, vi er kommet i besiddelse af, kan vi følge sporet videre.

[*Journalist C*] (*tegner på en tavle*): Patentansøgningerne bliver ført videre til Maragroup.

[*Journalist A*], *voiceover*: Pengene fra IT Factory, som nu er omsat til patentansøgninger, ryger videre fra Media Power gennem et virvar af selskaber og ender her i Getfugu. Et selskab hovedsaglig ejet af [Klager].

[*Journalist B*]: Altså, om de der penge er vekslet til patenter eller.

[*Journalist A*]: Det er ligegyldigt.

[*Journalist B*]: Det er fuldstændig ligegyldigt, det er jo stadig penge.

[Minuttal 13.10]

[*Journalist A*]: Ja, ja. Og det kan godt være, at nogle af dem er røget til nogle lønninger og alt muligt undervejs, for det er jo sådan, man får penge til at forsvinde, så selvfølgelig har de gjort det, men det er jo lige meget. Det er [Klager], der ved, hvad der er sket med dem.

[Minuttal 13.23]

[*Journalist A*], *voiceover*: Det er faktisk ret vildt. Vi har nogle idéer om, hvad der er blevet af de forsvundne millioner fra IT Factory, og samtidig har vi fundet ud af, hvem der om nogen ved, hvor pengene er forsvundet hen. Mikael Ljungman fik syv år i fængsel, han er personlig konkurs som følge af dommen efter IT Factory, og han må ikke eje noget som helst, men alligevel så bor han i en af Stockholms allerdyreste lejligheder. Jeg kan ikke lade være med at tænke på, om han måske er blevet betalt for at tage skraldet for [Klager]. [Klager] er aldrig nogensinde blevet afhørt af dansk politi, hvad vi ved af, i forbindelse med efterforskningen af IT Factory, men mere og mere peger på, at [Klager] må have haft indgående kendskab til, hvad der er sket med pengene.

Asger Jensby, bestyrelsesformand for IT Factory, og én af dem der blev tørret godt og grundigt af Stein Bagger, han nævner også [Klager], når spørgsmålet falder på, hvor pengene er i dag.

Asger Jensby: De penge er kommet til Mikael Ljungman, og så er de kommet videre i et system, som jeg personligt tror, peger mod USA og en anden svensker.

[Journalist A]: Hvad hedder han?

Asger Jensby: Jeg tror, han hedder [Klager].

[Journalist A] (over telefonen): Hej Boris.

Boris Frederiksen: Hej.

[Journalist A], voiceover: Jeg ringer til Boris Frederiksen, ham der er kurator efter IT Factorys konkurs. Ham, som vi talte med tidligere, og ham som ledte os på sporet af Mikael Ljungman.

[Journalist A]: Vi var inde på besøg hos dig, og da vi var hos dig, der talte du kun om Ljungman, men jeg forstår ikke, hvorfor nævnte du ikke [Klager]? Han dukker op hele tiden hos os.

Boris Frederiksen, kurator: Jeg har kun nævnt dem, som har haft en direkte relation til selskaber, hvor vi har set en direkte sammenhæng til IT Factory.

[Journalist A]: Du må da have stødt på ham, Boris, på en eller anden måde?

Boris Frederiksen: Ikke i IT Factory-relaterede dokumenter, nej. Derudover kan jeg ikke sige så meget om [Klager].

[Journalist A]: Okay, hvorfor vil du ikke sige noget om ham?

Boris Frederiksen: Nårh, men det er fordi, jeg ikke har nogen direkte så at sige indgang til hans navn i den her forbindelse.

[Journalist A]: Men alt peger jo på ham.

Boris Frederiksen: Det siger du, og ikke jeg.

[...]

[Minuttal 15.52]

[Journalist A], voiceover: Boris Frederiksen har ikke haft det fornødne grundlag til at forfølge sporet fra Mikael Ljungman til [Klager]. Det var virkelig smart at få fjernet Ljungmans navn fra patentansøgningerne. Det var det eneste link til Media Power og [Klager].

[Udsendelsen fortsætter med en omtale af vurderingen af patentansøgningerne.

Journalisterne henviser til et følgebrev fra vurderingsfirmaet, Corporate Valuation Advisors, Inc. til "den daværende direktør i Media Power" (brevhovedet fremgår ikke af skærbilledet). Af følgebrevet fremgår følgende:

"Bill, Try this. You know, you're killing me. " Seeren kan se en del af selve brevet, hvoraf bl.a. følgende fremgår: "Neither Corporate Valuation Advisors, Inc., nor any of its employees have any financial interest in Madero, Inc. "

Valuaren, der står som underskriver på vurderingen, bliver ringet op af [Journalist A], der præsenterer sig som journalist. Valuaren bliver ophidset og ønsker ikke at tale med [Journalist A] og afbryder samtalen. Udsendelsen fortsætter:]

[Minuttal 19.30]

[*Journalist A*], *voiceover*: Det bliver mere og mere tydeligt, at [Klager] er en mand, som det er svært at få folk til at tale om. De virker næsten bange for ham. Men hvem er manden egentlig? På overfladen er [Klager] en pletfri og succesfuld forretningsmand med stærke forbindelser i erhvervslivet og en stærk social profil. Men meget tyder på, at han er mere og andet end det. I artikler gennem årene kan man læse, at Mikael Ljungman har været en del af et netværk i den svenske kriminelle underverden, og en af de mest berygtede personer i det her netværk hedder [Person F]. Og han er interessant, fordi noget tyder på, at han i dag har en tæt forbindelse til [Klager]. Vi er kommet i kontakt med en svensk journalist, [Den svenske journalist]. I årtier har han haft kontakt til [Person F] fra det svenske kriminelle miljø, og vi har i flere uger forsøgt at overtale ham til at lave et interview, og det er endelig lykkedes. Men dagen før vi skal tale med [Den svenske journalist], fik han et ubehageligt opkald fra [Person F].

[Minuttal 20.30]

[*Den svenske journalist*]: "Hvis du, [Den svenske journalist], truer mit og min families levebrød, så finder jeg dig, lige meget hvilken bjergtop du befinder dig på." Det handler i bund og grund om, at der slet ikke må være noget i programmet, som omhandler [Klager]. Hans navn må slet ikke nævnes.

[*Journalist A*]: Hvorfor ikke?

[*Den svenske journalist*]: Det er ham, der er chefen.

[*Journalist C*]: Ham, der truer dig, [Person F]. Han er jo stadig dømt for vold, og han har en historie, hvor han har gjort nogle ret slemme ting og ret voldelige ting ved andre mennesker. Det er han jo dømt for.

[*Den svenske journalist*]: Ja, han kan være meget brutal. Det kan han.

[*Journalist C*]: [Person F] han kontakter dig og siger, at han ikke vil have, at du omtaler [Klager] i det her program. Tror du så, han snakker på vegne af [Klager]?

[*Den svenske journalist*]: Ja. Åh ja.

[*Journalist A*]: Kan du prøve at give en kort karakteristik af [Klager] på en eller anden måde?

[*Den svenske journalist*]: Hvordan skal man karakterisere ham? Han er forfærdelig god til at skabe en facade eller kulisser. Der er firma efter firma, hvor han har fået investorer med. Der er mange, der har følt sig snydt og er blevet vrede, men han går altid fri. [Klager] er "untouchable".

[*Journalist A*]: Hvorfor?

[*Den svenske journalist*]: Dels er det ham, der har hjerne til at støbe kuglerne, og dels kommer han bare aldrig ind at sidde for noget som helst. Han er "clean". Folk omkring ham bliver knaldet, fordi de laver alt muligt, men man kan ikke bevise, at [Klager] har gjort noget. Han er en dygtig forretningsmand.

[*Journalist A*], *voiceover*: Ifølge [Den svenske journalist] ringer [Person F] altså på vegne af [Klager], og det opkald opfatter [Den svenske journalist] som direkte trussel om ikke at nævne hans navn overhovedet. Når jeg tænker over det, er det jo decideret skræmmende.

[...]

[*Til sidst i udsendelsen oplyses det, at Mikael Ljungman ikke har ønsket at medvirke i et uddybende interview, men at han i en mail til journalisterne skriver, at "betaling på de 20.000 dollars dækkede registreringen på patentansøgningerne og ikke at få sit navn slettet derfra."]*

Den 19. oktober 2015 sendte Monday følgende spørgsmål til [Klager]:

”[...]

We are finishing the production of the documentary ”Find Stein Baggers penge”. This means that we are finalizing the manuscript, and we now have a more complete picture of the questions we would like to ask you, if you should choose to meet us for an interview. We can also give you further information concerning statements in the programmes concerning you.

Our first letter of disclosure covered most of the content relating to you, that will be published in the programmes.

We would like to ask you:

- how did the payment by Media [P]ower, of mr. [Klager]s settlement with the Gizmondo liquidators, benefit Media Power?
- is it correct that Media Power paid the first installments of The Gizmondo settlement and later parts were paid with GetFugu shares?
- how did GetFugu benefit from such a deal?
- Did you know that the money brought into Media Power by mr. Ljungman was the result of fraudulent business?
- have you ever met Stein Bagger?
- how many times and what did you discuss?
- how did mr. [Klager] intent the patents being used by Alminaid? What was the process?
- is it true that mr. [Klager] holds no formal education?
- is mr. [Klager] connected to mr. [Direktøren i Media Power] today?
- is mr. [Person E] chairman of the board in Aluminaid?
- has mr. [Klager]s son [Klagers søn] ever been employed by Aluminaid?
- has mr. [Klager] ever been involved in the production or distribution of pornography?

The questions above reflect the subjects that may be raised concerning mr. [Klager] in the programmes.

[...]”

Denne henvendelse henstår ubesvaret.

Den 22. oktober 2015 offentliggøres afsnit 4 ”*Den urørlige*”. Af afsnittet fremgår det, at journalisterne forgæves forsøger at komme i kontakt med [Klager] og efterfølgende tager til USA for at tale med ham. Af afsnittet fremgår bl.a. følgende:

”[...]

[*Journalist A*], voiceover (opsummering fra tidligere afsnit): [...] Selvom en stor del af de forsvundne millioner efter IT Factory ender i firmaer kontrolleret af [Klager], så er han aldrig blevet afhørt i sagen, og det kan jeg ikke forstå.

Boris Frederiksen, TV-Avisen den 11. oktober 2011: Kort fortalt, så har vi haft nogle spor, de må siges at være kolde på nuværende tidspunkt. Så har vi nogle teorier om, hvor pengene er blevet væk, men de teorier er forbundet med en stor usikkerhed, og så vil der være betydelige omkostninger ved at forfølge de her forskellige teorier.

[*Journalist A*], voiceover: Boris Frederiksen, kurator efter IT Factory, mente altså heller ikke at have det fornødne grundlag til at gå efter [Klager].

[...]

[*Journalist A*], voiceover: Vi har også forsøgt at finde frem til hans [[Klager]s] præcise adresse, men han er som sunket i jorden.

[...] En af [Klager]s mest betroede er ifølge [Den svenske journalist] manden her, [Person F]. Førhen ledende medlem af den såkaldte Uppsala-mafia og medierne kaldte ham "Tjock [Person F]" eller på dansk "Tykke [Person F]". Han er berygtet for sin hårdhændede adfærd, og han kontaktede [Den svenske journalist] aftenen før, han skulle tale med os.

[*Der vises uddrag fra interviewet med [Den svenske journalist] fra afsnit 3. Udsendelsen fortsætter:*]

[Minuttal 06.48]

Voiceover: Det lader ikke til, at [Klager] og hans omgangskreds er de hyggeligste i verden, og [Klager] har da også tidligere haft en snak med amerikansk politi.

[*Journalist A*]: Okay, prøv at høre her. Politiet ransagede hans hus på et tidspunkt og fandt 15 maskingeværer herinde.

[*Udsendelsen fortsætter med en omtale af stiftelsen af selskabet Gizmondo og selskabets efterfølgende konkurs.]*

"Voiceover: [...]

[*Journalist A*], voiceover: Men Gizmondo-festen varede ikke så længe, for kort tid efter gik de konkurs og efterlod en regning på 400 millioner dollars. [Klager] og [Person F] tog til USA, og Pacific Coast Highway, som faktisk er den vi kører på nu, blev et vendepunkt for hele Gizmondo-historien.

[...]

[*Journalist A*], voiceover: Men altså på trods af Gizmondo-skandalen er [Klager] i fuld gang med at starte Media Power op i USA, nu med Ljungman som partner, og det, vores research peger på, er, at en del af de her forretninger tilsyneladende var finansieret af pengene fra IT Factory. I Media Power blev nogle af de forsvundne millioner brugt til såkaldte patentansøgninger, som i bund og grund er en ide til en mobil-app, og som I kan se her, så står blandt andre Stein Baggers tidligere makker Mikael Ljungman som opfinder og medejer af den idé. Men da efterforskningen af IT Factory gik i gang, blev Mikael Ljungmans navn fjernet, og så kan de forsvundne penge efter IT Factory ikke længere kædes sammen med [Klager].

[...]

[*Journalist A*], voiceover: Spørgsmålet er, om [Klager] vidste, at pengene, der røg ind i Media Power, stammede fra Ljungman og Baggers leasingsvindler, og det var grunden til, at Ljungman blev fjernet fra patentansøgningerne, da det hele væltede. Ljungman sagde [henviser til afsnit 3] "ledelsen i Media Power", og udover Mikael Ljungman og [Klager] optræder endnu et navn på patentansøgningerne; [Direktøren i Media Power], og han burde vide, hvad der skete dengang, for han var direktør i Media Power, og i modsætning til [Klager] har vi en stensikker adresse på [Direktøren i Media Power] her i L. A. i Californien.

[...]

[Minuttal 19.26]

Voiceover: Siden vores interview med Mikael Ljungman er vi kommet på sporet af personer, der bør have viden om de forsvundne millioner.

[Der vises klip fra [Journalist A]s telefonsamtale med valuaren, og journalisterne opsøger efterfølgende [Direktøren i Media Power] på hans bopæl. [Direktøren i Media Power] afviser at tale med dem. Journalisterne gennemgår igen pengestrømmen fra IT Factory. Udsendelsen fortsætter:]

[Minuttal 24.33]

[Journalist A], voiceover: Så mens [Journalist B] og [Journalist C] undersøger det, researcher jeg videre på [Klager]. Som noget af det første dukker "[Klager] Family Tree Foundation" op. Et velgørenhedssite, der samler penge ind til fattige børn, men når jeg så søger lidt videre, så kan jeg se, at han allerede som 18-årig forfalskede sine forældres underskrift for at få et banklån. At han for ti år siden fik en bøde på 135.000 pund for groft hæleri med biler. At han har brugt falske navne som Eric Jonsson og Brian Littleton. At manden har stiftet et hav af selskaber i forskellige brancher, som lynhurtigt er gået konkurs, og en masse mennesker har mistet penge. Og at han sidenhen er blevet mistænkt i flere sager om svindel, men er gået fri af alle anklager.

[...]

[Journalist A], voiceover: Vi skal finde Stein Baggers penge, og [Klager] er ikke den letteste at opspore. Men vi vil gerne spørge ham, hvad han gjorde med pengene i Media Power, og om han vidste, at det var svindelpenge, der blev brugt til at opbygge virksomheden, og om hans makker Mikael Ljungman holdt det hemmeligt for ham. I morgen er han kaldt i retten [i USA] af én, der føler sig bedraget, og vi har selvfølgelig tænkt os at møde op og stille ham de spørgsmål. Det kunne være så overdrevet fedt.

[Følgende tekst vises af skærbilledet: "Redaktionen arbejder fortsat på at få [Klager] til at kommentere på vores påstande".]

Den 29. oktober 2015 offentliggøres afsnit 5 "*Jagten på [Klager]*". Her tager journalisterne til Denver i Colorado for at få en kommentar fra [Klager] i forbindelse med en retssag mod firmaet Aluminaid. Retsmødet aflyses imidlertid, så journalisterne møder op forgæves. Journalisterne tager i stedet hen til sagsøger i sagen, [Person H]s, hus. Af samtalen fremgår bl.a. følgende:

"[Person H] (henvendt til [Journalist A]): Han er en svindler.

[Journalist A]: [Klager]?

[Minuttal 07.48]

[Person H]: Ja. Han er indbegrebet af ondskab [*oversat fra hans engelske udsagn "He is evil incarnated"*].

[Journalist A]: Det er derfor, vi vil tale med dig. Har I samarbejdet om et patent?

[Person H]: Det er en lang historie, og folk er ligeglade. Han har efterladt mange ofre i sit kølvand.

[Journalist A]: Hvordan fandt du ud af, at han er en svindler?

[Person H]: Jeg fik konkrete beviser på noget, jeg længe havde haft en mistanke om. Om svindel og sådan noget. Jeg skulle undersøge sagen. Det var de ikke begejstrede for, så de hævnedes sig på mig.

[Journalist A]: Okay. Er du blevet truet?

[Person H]: Ja, mange gange. Og det er økonomisk svært med retssagerne. Jeg kæmper på mange fronter. Men de valgte den forkerte. Det ligger ikke til mig at.

[Journalist A]: At afstå fra kamp?

[Person H]: Jeg må bare gøre, hvad jeg kan, når jeg står over for sådan noget.

[Journalist A]: Sådan har vi det også.

[...]

[Minuttal 11.39]

Voiceover: Det er måske egoistisk at være glad lige nu, når det er så tydeligt, at [Person H] er ramt af sin sag mod [Klager]. Jeg ved jo selvfølgelig ikke, hvordan [Klager] forholder sig til anklagerne, men jeg får altså bare endnu mere blod på tanden i forhold til at møde ham. Man kalder jo ikke en mand for "evil incarnated" for ingenting.

[...] Det tager et par timer at køre til Aspen fra Denver, så lad mig lige prøve at samle op. [Man ser forskellige billeder og dokumenter vedrørende [Klager]]. [Klager] startede allerede som 18-årig med sit første svindelnummer, hvor han lånte penge i banken ved at forfalske sine forældres underskrifter. Og i Tyskland fik han en stor bøde for groft bilhæleri, og siden har han været rigtig god til at starte en masse forskellige selskaber op i forskellige brancher og lande. Mærkeligt nok er de stort set alle sammen gået konkurs.

[...]

[Minuttal 13.00]

[Journalist A], voiceover: Men på trods af de mange konkurser virker [Klager] ikke som en mand, der mangler penge. Han har både overskud til en velgørenhedsfond, til nye patentansøgninger i et nyt firma Aluminaid og til at donere penge til valgkampagner. Hillary Clinton Birthday Celebration. [Klager] sidder med til bords. Han er med til Hillary Clintons fødselsdag. Jeg kan lige så godt sige, at hans hverdag er *lidt* anderledes end vores.

[Journalisterne ringer til [Klager]s tidligere personlige assistent, som først gerne vil deltage, men senere hen ændrer mening. Journalisterne opsummerer, at ingen kilder ønsker at udtale sig om [Klager], og at [Klager] heller ikke har svaret på journalisternes henvendelser. Udsendelsen fortsætter]:

[Journalist A] (henvendt til kameraet): Jeg har lige fået den fedeste mail. Det skal jeg lige fortælle til [Journalist C] og [Journalist B]. Fuck, hvor er det godt.

[Journalist A] (henvendt til de to andre): Okay, nu skal I prøve at høre. Jeg har fået en mail [af 5. juni 2009] fra Enterprise Counsel Group. En advokat der hedder David A. Robinson. *[[Journalist A] oversætter og læser op:]* "Kære hr. [Journalist A]. Vi skriver på vegne af [Klager] og [Direktøren i Media Power] angående din onlinekommunikation og dit surprise-besøg hos [Direktøren i Media Power]. " Og så siger de bare: Hold jer væk. *[Han oversætter videre:]* "Lad være med at nærme dig [Klager] og [Direktøren i Media Power] og deres familier. "

[...]

[Minuttal 18.48]

[Journalist A]: Som [Person H] sagde i går, så skal vi, altså det er ondskaben selv. Evil incarnated. Det er dét, vi skal op til.

[Minuttal 19.02]

[Journalist B]: Også bare det med, at han har snydt så mange mennesker, og der er ingen af dem, der har turdet stille sig frem.

[...]

[Journalist A], voiceover: Men historien stopper ikke her, for da vi kommer hjem til Danmark, venter en besked i vores redaktørs postkasse. En bamse uden hoved.

[Journalist A] (henvendt til de to andre): Prøv at høre der er jo ikke nogen børn, der leger med en bamse uden hoved, og så lige propper den ned i en tilfældig postkasse. Selvfølgelig er det en trussel. Og den kommer selvfølgelig fra [Klager], Tjock-[Person F] sikkert.

[Journalist C]: Det kan vi jo ikke vide. Altså, vi kan jo ikke være sikre på, at de har noget med det at gøre.

[Journalist A]: Nej, det er da bare sjovt, vi i USA får et brev fra en advokat, der siger, vi skal holdes os væk, og så kommer vi hjem to uger senere, så ligger der en bamse hos chefen.

[Journalist C]: Vi kan jo ikke gå ud nogen steder og sige, at det er dem, der har gjort det, eller det er dem, der truer os, eller hvad det er altså.

[Journalist A]: Nej, nej. Nej, vi kan ikke bevise noget.

[Journalist C]: Hvor er den henne nu, den dér bamse?

[Journalist B]: Den er hos politiet. Den er afleveret.

[Journalist A]: Har han afleveret den?

[Journalist B]: Ja.

[Journalist C]: Så vi har anmeldt det som en trussel, den bamse dér?

[Journalist B]: Ja.

[Journalist A]: Okay.

Følgende tekst fremgår af skærbilledet, mens der vises et billede af [Klager]:

"Efterfølgende har redaktionen fået svar fra [Klager]s advokat. [Klager] benægter samtlige af vores påstande, men vi må ikke offentliggøre hans kommentarer i dette program. "

Den 5. november 2015 offentliggøres afsnit 6 "Hilsen fra Stein". I afsnittet fortæller to journalister, erhvervsjournalist [Erhvervsjournalist I] og [Erhvervsjournalist J] fra dagbladet Børsen, at de tidligere har oplevet trusler, at der blev oprettet falske hjemmesider med negativ omtale ("karaktermord") og sagsanlæg i forbindelse med negativ omtale i forbindelse med IT Factory. Det oplyses, at de ikke har beviser for, at [Klager] eller Media Power står bag.

Redaktøren for Monday finder nu en død rotte på sit dørtrin. Forbudssagen, [Klager] mod DRs generaldirektør og Monday, ved Københavns Byret omtales. Af afsnittet fremgår det bl.a.

"[Journalist A], voiceover: Det lød måske ret enkelt, men det er en næsten umulig opgave at bevise, hvad [Klager] vidste og ikke vidste omkring de penge, der kom ind i Media Power direkte fra Stein Bagger og IT Factory. Det var netop det, vi gerne ville spørge ham om, og han altid holdt sig lidt på afstand, og det var netop derfor, vores kilde [Den svenske journalist] sagde, at "[Klager] er untouchable. " Indtil videre har vi jo fulgt det største pengespor fra IT Factory, som løber gennem de selskaber, der er kontrolleret af både Ljungman og [Klager]. Men nu går vi alt igennem igen med det formål at finde spor fra selskaberne og direkte ud i [Klager]s privatøkonomi.

[...] Og tro det eller ej, så får vi faktisk fat i flere nye dokumenter. Dokumenterne kommer fra endnu en kilde – altså en tredje kilde, der også vil være anonym.

[Journalist B]: Det her dokument her, det er vanvittig interessant. De her 200 millioner der er væk, der kan man så sige nu i hvert fald, at omkring 10 millioner danske kroner, er blevet brugt til at betale en gæld af i Gizmondo.

[Journalist A]: Ja.

[Journalist B]: Og fordi de penge stammer tilbage fra Media Power.

[Journalist C]: Fuck.

[Journalist A]: Men nu har vi jo [Klager]. Det her er et ægte dokument, der viser, at [Klager] har brugt Stein Baggers penge. Det er det, vi kan sige.

[Journalist B]: Men det skal vi simpelthen have snakket med Boris Frederiksen om. Det bliver vi nødt til.

[Journalist A] (holder et dokument op. Det er ikke muligt for seeren at læse dokumentet): Find Stein Baggers penge. De er lige her. Nogen af dem.

[...]

[Af skærbilledet fremgår teksten:

"Gizmondo Europe Limited (In Liquidation) ("The Company")

Settlement Agreement with [Klager] on 15 November [angiveligt 2007] ... Agreement")

We acknowledge receipt of the sum of US\$1,359,964.14 represen... outstanding instalments under Settlement Agreement. In accour... 2008 (copy enclosed) we were however expecting the sum of US... advice us of how the shortfall of US\$ 100,036 is to be remedied.

We thank you for your co-operation.

Your faithfully"

[[Journalist A] udtaler i udsendelsen, at der er en pengestrøm fra IT Factory til Media Power og videre til Gizmondo, hvor [Klager] skulle have betalt sin personlige gæld til konkursboet efter Gizmondo med penge fra Media Power. Journalisten underbygger forklaringen med et krav sendt ved brev af 9. december 2009 fra Boris Frederiksen mod konkursboet efter Gizmondo Europe Limited m.fl. Af brevet fremgår bl.a. følgende:

"[...]

Documentation provided to the bankruptcy estate also indicate, that the funds have been used by Media Power USA LLC (formerly Media Power Inc.) for different purposes, comprising payment of a larger instalment on a luxury yacht for Stein Bagger and payment of several instalments in accordance with a settlement between [Klager] and the joint liquidators of Gizmondo Europe Limited closed on 15 November 2007.

Finally the information available to IT Factory A/S in bankruptcy indicate, that the assets of Media Power USA LLC (formerly Media Power Inc.) have been removed from the company subsequent to the bankruptcy of IT Factory A/S and used for the benefit of [Klager] and Mikael Ljungman to found GetFugu Inc. According to information the joint liquidators of Gizmondo Europe Limited have received shares in GetFugu Inc. as means of payment of the remaining instalments pursuant to the above mentioned settlement agreement of 15 November 2007.

Via the Danish media I have been made aware of a recently filed action against [Klager] and a number of other individuals and entities comprising amongst others the Joint Liquidators of Gizmondo Europe Ltd. Apparently the action is brought by two British individuals pursuant to the U. S. Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act. According to my knowledge this action includes matters relating to the payment made by Media Power USA LLC (formerly Media Power Inc.) in accordance with the settlement between [Klager] and Gizmondo Europe Limited in liquidation, cf. the attached complaint of 25 November 2009 in The United States District Courts case nr. CV 09 – 8724.

[...]”

Journalisterne interviewer kurator Boris Frederiksen, der spørger, hvorfor kurator ikke har fortalt om [Klager].

Boris Frederiksen siger bl.a. henvendt til journalisterne: Du siger, at [Klager] har brugt dem [midlerne]. Det har jeg ingen mening om. Jeg kan se, at Media Power har brugt dem til at betale en gæld, [Klager] havde til Gizmondo. Hvem, der så har disponeret på vegne af Media Power, det ved jeg ikke, men betalingen foretaget fra Media Power til Gizmondo til at dække et mellemværende mellem Gizmondo og [Klager].

[...]

[Journalist A] (opsummerer udsendelsesrækken): [...] Og vi kan ikke komme tættere på IT Factorys penge nu. Vi bliver ved med at ende ved navnet [Klager].

[...]

[Seeren følger [Journalist A] aflevere nogle papirer til [Klager]s advokatkontor for at forelægge [Klager] indholdet i programserien. Udsendelsen fortsætter:]

[Journalist A] (voiceover): [Direktøren i Media Power] [tidligere direktør i Media Power] skriver: Media Power blev narret til et samarbejde med IT Factory af firmaets bedrageriske ledelse. Han har intet kendskab til valueringen af patentansøgningerne. De var ikke ejet af Media Power. Og Mikael Ljungman og [Direktøren i Media Power] blev fjernet som medejere af patentansøgningerne, simpelthen fordi de ikke opfyldte krav som idémænd. Det gjorde [Klager]. Desuden skriver [Direktøren i Media Power], at vi har forvekslet patentansøgningerne med de endelige patenter.

Redaktionen er dog ikke i tvivl om patentansøgningernes ægthed. Og i dag arbejder [Direktøren i Media Power] som CEO i Aluminaid og sidder i bestyrelsen. Et selskab som [Klager] har stiftet. Og så til [Klager].

Vi har gennem hans advokat fået et langt svar, men det er desværre fortroligt. Det vil sige, at vi må ikke citere fra det. Men vi kan referere fra dokumenter fra forbudssagen. [Klager] var stifter af Media Power. Media Power indgik en kontrakt med IT Factory og fik betaling for ydelser, men bortset fra den kontrakt havde [Klager] intet med IT Factory-skandalen at gøre. [Klager] har intet gjort galt og kan ikke bebrejdes den svindel, der er begået af Stein Bagger og Mikael Ljungman. Ifølge deres vidende var [Klager] og Media Power ofre for Mikael Ljungmans bedrageri og har på intet tidspunkt haft kendskab til de ulovligheder, der fandt sted mellem eCommerce og IT Factory. Deres vidne [[Person E]] forklarer, at [Klager] ikke kendte Stein Bagger. Relationen mellem selskaberne blev alene varetaget af Mikael Ljungman.

[Klager] er på intet tidspunkt blevet udsat for strafferetlig efterforskning i forbindelse med IT Factory-sagen og har samarbejdet med kurator for IT Factorys konkurs. Dette har ikke medført noget personligt krav mod [Klager]. De skriver også, at hele den skandinaviske presse – herunder os – er blevet ført bag lyset af cirkulationen af falske dokumenter. Men ifølge vores kilder er der altså ikke noget, der indikerer, at de dokumenter, vi er kommet i besiddelse af, skulle være forfalskede. [...]”

[Klager] klagede i december 2015 til DR over offentliggørelsen. DR afviste klagen den 29. januar 2016. Klagen er modtaget i Pressenævnet den 18. april 2016.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Klagens indhold

Vedrørende god presseskik har advokat Karsten Thomas Henriksen på vegne af [Klager] ved mail af 18. april 2016 til Pressenævnet gjort opmærksom på, at klagen ikke omfatter spørgsmålet om, hvorvidt programmerne krænker [Klager]s ære (der er kun henvist til punkt B. 1 i de vejledende regler for god presseskik i klagen fra december 2015 til DR, men ikke i klagen til Pressenævnet).

Ifølge advokaten angår klagen til Pressenævnet spørgsmålet om, hvorvidt programserien er i strid med punkterne A. 1-A. 3, A. 5, A. 7, B. 3, B. 7 og C. 8 i de vejledende regler for god presseskik samt DR's egen programetik.

Advokaten har ved mail af 10. juni 2016 præciseret klagen til Pressenævnet:

”For så vidt angår udtalelserne i Programmet [programserien] klager [Klager] ikke til Pressenævnet over selve udtalelserne, da der skal tages stilling hertil ved domstolene, men hovedsageligt [over] at udtalelserne er forkerte og fremført mod bedre vidende.”

Generelt

Advokat Karsten Thomas Henriksen har på vegne af [Klager] anført, at der ikke bringes korrekt information i programserien, ligesom korrektheden af de gengivne informationer ikke er kontrolleret.

Advokaten har videre anført, at hverken [Klager] eller Media Power er blevet fundet skyldige i nogen form for uregelmæssigheder i forbindelse med konkursbehandlingen og undersøgelsen af IT Factory, Stein Bagger eller Mikael Ljungmans forhold.

Alligevel er [Klager] i årene efter IT Factorys konkurs blevet chikaneret af pressen og gjort til genstand for uberettigede beskyldninger i relation til sin tilknytning til IT Factorys konkurs. Endvidere er [Klager]

blevet chikaneret i forbindelse med en retssag i USA. [Klager] blev frikendt. Alligevel bliver samme forhold, som [Klager] er blevet frikendt for, på ny hævdet i *"Find Stein Baggers penge"*.

Selvom det er samfundsmæssigt relevant at fortælle om IT Factory-skandalen til et yngre publikum, lykkes det ikke for programserien at kaste nyt lys over sagen eller i øvrigt beskrive skandalen. Væsentlige dele af afsnit 3-6 handler ikke om at finde de forsvundne 200 millioner kroner fra IT Factorys konkurs, men er snarere en generel tilsvining og smædekampagne mod [Klager].

Intet sted er det dokumenteret, at [Klager] skulle være skyldig i det, der fremføres i programserien. Både kurator for IT Factory, Boris Frederiksen, og [Klager] har selv oplyst, at [Klager] intet havde med IT Factory-svindlen at gøre. Boris Frederiksen har således i en erklæring den 20. oktober 2009 udtalt, at beskyldningerne mod [Klager] i en artikel i Børsen af 12. oktober 2009 var uberettigede.

Den afhøringsrapport, som DR har fremsendt til Pressenævnet, og som efter DR's opfattelse underbygger en del af de oplysninger i programserien, modsiges af [Person E]s underskrevne erklæring fra 24. august 2015.

De beskyldninger, der i programmet rettes mod [Klager], er grundløse og er primært baseret på fabrikerede udsagn.

For nyligt blev de forsvundne penge sandsynliggjort som værende endt i et skattelyselskab i forbindelse med lækagen af fortrolige dokumenter fra det panamanske advokatfirma Mossack Fonseca i artiklen *"IT Factorys moderselskab dukker op i Panama-lækage"* på tv2.dk den 18. april 2016. Der er således allerede mere dokumentation for, at pengene fra IT Factory-skandalen er endt dér end hos [Klager].

God presseskik

[Klager]s navn og billede vises i programmets indledning som svar på, hvor Stein Baggers ulovligt tilegnede penge er blevet af. Alene det forhold, at [Klager]s navn nævnes i forbindelse med en omtale af IT Factory-skandalen, er krænkende.

– Ældre domme

Da programserien *"Find Stein Baggers penge"* omtaler en række tidligere straffesager, bør DR også overholde de vejledende regler for god presseskik vedrørende retsreportage. Selvom den påklagede programserie ikke omhandler en faktisk forbrydelse – og idet [Klager] ikke har foretaget sig noget kriminelt i den forbindelse – er en omtale af tidligere straffesager, hvor [Klager] er blevet frifundet, irrelevante.

– Kildekritik

DR har ikke forholdt sig tilstrækkelig kritisk til den information, de måtte være kommet i besiddelse af, og som peger på, at [Klager] var impliceret i svindlen i forbindelse med IT Factorys konkurs.

Bl.a. bekræfter programmets journalist, [Journalist A], i afsnit 5 et udsagn fra en af [Klager]s tidligere ansatte, som er modpart til [Klager] i en retssag mod [Klager], at [Klager] er *"evil incarnated"*. Den pågældende tidligere medarbejder deltager i og har tabt flere retssager mod [Klager] og har derved med høj sandsynlighed en negativ opfattelse af [Klager].

Både advokat Boris Frederiksen og forskellige politimyndigheder i en række lande har undersøgt, hvor de forsvundne penge fra skandalen er endt, men uden resultat. I programmet tilkendes det imidlertid, at hverken Boris Frederiksen eller det danske politi har gjort deres arbejde godt nok.

Der er intet belæg for at antage, at DR's kilder og dokumentation for [Klager]s tilknytning – hvis de eksisterer – skulle være troværdige. Det er utroværdigt, at DR og Monday skulle være kommet i besiddelse af oplysninger, som politi i hele verden efter årelange undersøgelser ikke har fundet frem til.

– *Dokumentation*

Selvom DR og Monday måtte være i besiddelse af dokumenter og kilder, der peger i retning af det, der offentliggøres i programmet, burde den dokumentation, som [Klager] var i besiddelse af, have medført, at DR og Monday skulle have indledt yderligere undersøgelser for at komme til bunds i, hvad der er rigtigt.

– *Patentansøgninger, svindler og trusler*

Flere steder i programserien, navnlig i afsnit 3, insinueres det, at [Klager] var stærkt medvirkende til svindlen i forbindelse med IT Factorys konkurs, uden at disse udsagn dog støttes af beviser.

For så vidt angår programseriens omtale af Media Powers patentansøgninger er der ingen nyhedsværdi eller samfundsmæssig interesse i disse oplysninger, da det er fyldestgørende beskrevet i en række artikler fra årene 2009 til 2011. De omtalte patentansøgninger førte aldrig til udstedelsen af patenter, hvorfor de danske mediers teorier om disse aktiver og deres værdi fremstår misvisende. Programserien omtaler endvidere, at Mikael Ljungman oprindeligt stod som opfinder på nogle patentansøgninger, men senere blev slettet herfra, hvilket fremstilles som en slags bevis for, at [Klager] skulle have slettet enhver forbindelse mellem ham og Mikael Ljungman. Der er dog tale om, at Mikael Ljungman ikke opfyldte betingelserne for at blive nævnt som *"inventor"*, fordi han ikke havde bidraget til de pågældende opfindelser. Der er i den forbindelse henvist til US Patent & Trademarks Offices hjemmeside vedrørende *"inventor"*. Heraf fremgår:

"The threshold question in determining inventorship is who conceived the invention. Unless a person contributes to the conception of the invention, he is not the inventor."

Endvidere udtalte Mikael Ljungman i programseriens afsnit 3, at han ikke kunne huske noget om, at han skulle være blevet fjernet fra listen over opfindere.

I programserien fremsættes i øvrigt en række urigtige udsagn om [Klager] og de forsvundne penge. Klager peger bl.a. på følgende udtalelser fra vært [Journalist A], der alle fremgår af programseriens afsnit 3:

"Ja, ja. Og det kan godt være, at der nogen af dem, der er røget til lønninger og alt muligt undervejs, fordi det er jo sådan, man får penge til at forsvinde, så selvfølgelig har de gjort det, men det er jo lige meget, det er [Klager], der ved, hvad der er sket med dem."

"[...] og samtidig har vi fundet ud af, hvem der, om nogen, ved, hvor pengene er forsvundet hen. Mikael Ljungman [...]"

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, om han [Mikael Ljungman] måske er blevet betalt, for at tage skraldet for [Klager]."

(startende ved minuttal 13.10),

og

"det var virkelig smart at få fjernet Ljungmans navn fra patentansøgninger. Det var det eneste link til Media Power og [Klager]" (minuttal 15.52).

Klager peger i øvrigt på følgende udsagn fra [Den svenske journalist], som også blev bragt i programseriens afsnit 3 (startende ved minuttal 20.30):

"Det handler i bund og grund om, at der slet ikke må være noget i programmet, som omhandler [Klager], og hans navn skal ikke nævnes"

"Han er forfærdelig god til at skabe en facade eller kulisse. Der er firma efter firma, hvor han har fået investorer med. Der er mange, der har følt sig snydt og er blevet vrede, men han går altid fri. [Klager] er untouchable. " og

"Dels er det ham, der har hjerne til at støbe kuglerne, og dels kommer han bare aldrig ind at sidde for noget som helst. Han er clean. "

[Klager] bliver igennem hele programserien vist som en svindler og voldelig kriminel på en måde, så det udbredes som enten et faktum eller noget, der er overvejende sandsynligt. Der refereres dog på intet tidspunkt til hverken faktiske eller troværdige kilder. Der henvises navnlig til udsagnene:

"[Journalist B], journalist: Også bare det der med, at han har snydt så mange mennesker, og der er ingen af dem, der har turdet at stille sig frem" (afsnit 5, minuttal 19.02)

og

[Journalist A], journalist: "[...] selvfølgelig er det en trussel, og den kommer selvfølgelig fra [Klager]" (afsnit 5, minuttal 22.13).

Ovenstående udsagn er ubegrundede, men udtales som fakta. DR ikke har foretaget en undersøgelse af, hvad der er baggrunden for sigtelserne mod [Klager], selvom DR har modtaget adskillige breve, erklæringer og udtalelser om, at [Klager] er uskyldig.

– Forelæggelse

Hverken det tidsmæssige krav til forelæggelsen eller det indholdsmæssige krav er overholdt.

Forud for programmets offentliggørelse blev [Klager] kontaktet af journalister fra DR om, at et program, hvori [Klager] ville blive omtalt, var ved at blive produceret. DR afviste flere anmodninger fra advokat Karsten Thomas Henriksen om at fremlægge den dokumentation, DR skulle være i besiddelse af, som tilknyttede [Klager] med IT Factorys konkurs.

De ansvarlige for programmet opfyldte først deres forelæggelsespligt for [Klager] den 1. oktober 2015, som var samme dag, som første program i serien blev bragt. [Klager] fik således kun et par timer til at komme med sine bemærkninger til over 50 udsagn og spørgsmål. Selvom [Klager] først blev mere omfattende omtalt i afsnit 3 (der blev vist to uger senere den 15. oktober 2015), er det svært at forestille sig, at [Klager]s besvarelse af forelæggelsen kunne have haft nogen påvirkning på indholdet af den påklagede programserie.

DR kontaktede [Klager] i starten af juni 2015. De ansvarlige for programmet har derved ventet fire måneder på at forelægge oplysninger for [Klager]. Det forhold, at de ansvarlige for programmet på grund af deres chikanøse henvendelser til [Klager] og hans bekendte selv var årsagen til, at de blev bedt om ikke at kontakte [Klager], løser dem ikke for deres pligt til forelæggelse. De ansvarlige svarede på henvendelsen fra [Klager]s amerikanske advokater om ikke at kontakte ham, i hvilket de kunne have foretaget en korrekt forelæggelse.

Selve forelæggelsens indhold er også i strid med de vejledende regler for god presseskik. Det forelagte materiale indeholdte en masse af journalisternes udsagn og beskyldninger samt vurderinger af den information, de var i besiddelse af. Formålet med forelæggelsespligten er at efterprøve informationer og ikke vilde teorier. Endvidere indeholdt forelæggelsen ingen information, udsagn eller spørgsmål vedrørende det forhold, at [Klager] i programserien ville blive fremvist som en bagmand for en kriminel, voldelig organisation. Det siges direkte i afsnit 5, at [Klager] har snydt nogle mennesker.

[Klager] har derfor ikke fået et fyldestgørende grundlag at svare på, idet han ved forelæggelsen blev præsenteret for en række faktuelle fejl og fejlagtige vurderinger. DR har illoyalt anvendt forelæggelsespligten til at interviewe [Klager], hvilket kan flere gange har afvist.

[Klager]s besvarelse er ikke loyalt reflekteret i programmet, da DR ikke har rettet de forkerte og skadelige informationer, der bringes i programmet. Selvom svaret var fortroligt, burde DR have rettet de beskyldninger mod [Klager], som fremføres i programmet, med grundlag i [Klager]s fortrolige svar på DR's forelæggelse.

I episode 6 vises endvidere et ligegyldigt besøg på firmaadressen, hvor journalisterne vil aflevere tre ubetydelige breve. Forelæggelsen blev foretaget før, journalisterne mødte uanmeldt op. Det er således ikke korrekt, at der ved episoden blev foretaget forelæggelsen gennem advokaten.

– *Gennemsyn af udsendelser*

Endelig burde DR have givet [Klager] mulighed for at se programserien igennem inden offentliggørelse. Der er intet hastende i at genfortælle forhold, der er syv år gamle, og DR havde derfor rigelig tid til at gøre [Klager] bekendt med programmets nærmere indhold, inden det blev vist i fjernsynet.

– *Telefonsamtaler*

Der er til brug for programseriens afsnit 3, 5 og 6 offentliggjort skjulte telefonoptagelser af samtaler mellem DR's journalister og ansatte på det advokatkontor, som repræsenterer [Klager], uden samtykke fra de medvirkende. Henholdsvis en samtale med valueren af patentansøgningerne (afsnit 3), med [Klager]s tidligere assistent (afsnit 5) og med en nuværende medarbejder hos [Klager] (afsnit 6). Den nuværende medarbejder er unavngiven i afsnit 6, men fremgår med fornavn i afsnit 6. Både valueren og assistenten fremgår med navn.

[Klager] har retlig interesse i at påklage de skjulte optagelser, selvom der ikke er optagelser med [Klager], da offentliggørelserne er anvendt til støtte for, at [Klager] er en svindler og en voldelig kriminel.

Det er efter Pressenævnets praksis det klare udgangspunkt, at offentliggørelse af en skjult optagelse kræver efterfølgende samtykke. Der henvises til Pressenævnets kendelse af 29. november 2006 i sag nr. 2006-6-0369, kendelse af 20. januar 2009 i sag nr. 2008-6-0767 og kendelse af 16. december 2014 i sag nr. 14-70-00723.

Det forhold, at en båndoptager udgør et almindeligt redskab for en journalist, medfører ikke, at journalisterne må udnytte personers uvidenhed og manglende erfaring med at tale med journalister.

Betingelserne for at optage og offentliggøre skjulte optagelser er ikke opfyldt. Programserien har ingen offentlig interesse, og de ønskede informationer kunne være blevet indhentet på anden vis, eksempelvis per mail.

– *Ofre for forbrydelser*

DR's journalister har ved tilblivelsen af den påklagede programserie ikke vist hensyn til [Klager], der var et blandt flere ofre for Stein Baggers og Mikael Ljungmans svindel. [Klager] var en af ejerne af moderselskabet for eCommerce, som Mikael Ljungman anvendte i sit og Stein Baggers svindelnummer. [Klager] var således et økonomisk offer for svindlen, ligesom han følte sig personligt ramt af at have stolet på Mikael Ljungman.

Genmæle

DR har begået alvorlige fejl, som muligvis allerede har påført [Klager] skade af betydning. [Klager] er forretningsmand og er også involveret i velgørehed. Hans omdømme er af afgørende betydning for sit virke i disse egenskaber. DR har på ingen måde dokumenteret, at de skadelige oplysninger om [Klager] i programserien er korrekte.

Genmælet skal vedrøre, at DR ingen grund havde til at tro, at [Klager] på trods af programmet havde nogen forbindelse til IT Factory-skandalen, og at DR ingen grund har til at tro, at [Klager] er involveret i kriminelle aktiviteter.

Advokaten har anmodet DR om at berigtige programserien i TV-Avisen om aftenen samt fjerne samtlige afsnit fra dr.dk og andre hjemmesider under DRs kontrol, hvor det måtte være tilgængeligt. De to første afsnit bør omfattes, da [Klager]s navn og billede vises her, så seerne får det indtryk, at han ved, hvor de forsvundne penge er. Advokaten har i sin mail af 22. december 2015 til DR anført, at genmælet bør vare 30 minutter.

2.2 DR's synspunkter

Generelt

DR har anført, at programserien *"Find Stein Baggers penge"* tager udgangspunkt i sagen om IT Factory, som er en af Danmarks største erhvervsskandaler. En væsentlig del af svindlen i IT Factory-sagen blev udøvet i forbindelse med samhandlen mellem IT Factory og selskabet eCommerce, som Mikael Ljungman ejede, men som blev solgt til selskabet Media Power, der var stiftet og kontrolleret af [Klager]. Endvidere havde Media Power selv samhandel med IT Factory, og det er utvivlsomt, at en væsentlig pengestrøm blev ledet fra IT Factory til eCommerce og Media Power.

Media Power blev omdannet til det børsnoterede selskab GetFugu og en betydelig del af Media Powers aktiver, der bestod af patentansøgninger, blev overført til selskabet Mara Group, hvorefter de blev solgt til GetFugu mod betaling af aktier i GetFugu.

Det er derfor relevant at nævne [Klager] og selskaber, som blev helt eller delvist kontrolleret af [Klager], når man skal forsøge at finde svar på, hvor de 200 mio. kr. fra konkursboet, som der ikke er redegjort for, er forsvundet hen.

[Klager]s navn er desuden hyppigt blevet omtalt i en række medier i relation til IT Factory-sagen. Børsen har således offentliggjort mere end 60 artikler, hvor [Klager]s navn indgår i forbindelse med omtalen af pengestrømmene efter IT Factory. Ved en søgning i Infomedia fremkommer mere end 800 artikler i de danske medier, hvor [Klager]s navn indgår sammen med Stein Baggers eller IT Factorys. [Klager] er endvidere omtalt i fire bøger, der behandler skandalen omkring IT Factory.

DR har bl.a. fremlagt en række artikler fra dagbladet Børsen og Berlingske i 2009 og 2010, herunder Børsens artikel "Kurator jagter på ny svindelformue i USA" af 12. oktober 2009. Denne artikel har

kurator Boris Frederiksen kommenteret i et brev den 20. oktober 2009 til advokatfirmaet Magnusson (advokat Karsten Thomas Henriksens tidligere kontor). Af brevet fremgår bl.a. følgende:

”[...]

I reply to your email I can inform you that the article is not based on information provided by me or this office. [...] and the allegations concerning your clients are neither confirmed nor substantiated by me. This should be evident by reading the article in question, which I urge you to do.”

DR har henvist til tre nyhedsindslag fra 2010 og følgende fire bøger: *”Bedrag - om IT Factory, grådighed og magtsyge”* af [Erhvervsjournalist I] og Henrik Tüchsen, 1. udgave, 2009, Gyldendalske Boghandel. *”Fantasten – fra hippiebarn og storsvindler”* af Bo Elkjær m.fl., 1. udgave, 2009, Ekstra Bladets forlag. *”Fupfabrikken – i hælene på Stein Bagger og bedragere på første klasse”* af Kristian Hansen, 1. udgave, 2009, Forlaget Myll. *”Stein Bagger & inderkredsen – hele historien”* af Stig Andersen og Erik Ove, 1. udgave 2009, People’s Press. [Klager] omtales i bøgerne i forbindelse med Mikael Ljungman (født i 1963) og [Person F]. Det omtales bl.a., at *”Mikael Ljungman har sammen med vennen [Klager] haft relationer til den berygtede såkaldte Uppsalabande”*, og [Person F] omtales som *”leder af en bande kaldet ’Uppsala-mafiaen’”*.

DR har i forbindelse med sagens behandling hos Pressenævnet fremsendt et uddrag af politiets afhøringsrapport (angiveligt fra 2009) af [Person E], der var tilknyttet Media Power.

God presseskik

Det er mediernes fornemmeste opgave at tage tråden op, hvor myndighederne har givet op, og det er således ikke i strid med god presseskik, at DR omtaler sagen og [Klager], selvom [Klager] ikke er blevet tiltalt i en straffesag eller draget til ansvar i en civil sag.

– Ældre domme

DR har anført, at omtalen af [Klager]s tidligere straffedomme er relevante i forbindelse med omtalen af pengestrømmene, herunder af [Klager] og hans selskabers rolle i den forbindelse.

– Kildekritik

DR og Monday er i besiddelse af et ganske omfattende materiale i sagen, herunder dokumenter og informationer, som ikke tidligere har været fremme i offentligheden.

Dette materiale er modtaget fra tre uafhængige kilder. En stor del af materialet er indgået i straffesagerne mod henholdsvis Stein Bagger og Mikael Ljungman og i forbindelse med disse straffesager og i programserien har politiet og anklagemyndigheden vurderet, at materialet er troværdigt. En del af dette materiale, herunder bl.a. afhøringsrapporter fra det danske politi, er fremsendt til Pressenævnet, og bekræfter en del af de oplysninger, der indgår i programserien, og som [Klager] har haft mulighed for at forholde sig til.

For så vidt angår det konkrete interview med en af [Klager]s tidligere medarbejdere, der omtaler [Klager] som *”evil incarnated”*, fremgår det tydeligt af programserien, at han er en tidligere medarbejder, som er involveret i en retssag mod [Klager].

– Dokumentation

Hverken DR eller Monday er efterfølgende kommet i besiddelse af informationer eller dokumenter, der sætter spørgsmålstegn ved anklagemyndighedens eller politiets vurdering af det foreliggende dokumenta-

tionsmateriale. [Klager] har heller ikke fremsendt dokumentation, der beviser, at den dokumentation og de oplysninger, som indgår i programserien, er forfalsket eller forkerte.

Det er ikke korrekt, at kurator Boris Frederiksen skulle have udtalt, at beskyldningerne mod [Klager] i Børsens artikel *"Kurator jagter Baggers svindelformue i USA"* fra den 12. oktober 2009 skulle være ukorrekte. Det fremgår alene, at Boris Frederiksen ikke var kilde til avisens oplysninger i den pågældende artikel. Boris Frederiksen forholder sig således ikke til, om de konkrete beskyldninger mod [Klager] er berettiget eller uberettiget.

– *Patentansøgninger, svindler og trusler*

De i programmet fremsatte udtalelser om [Klager] vedrører en almindelig beskrivelse af ham, herunder at han er magtfuld, urørlig og mindre behagelig. Der er til dels tale om vurderinger, som DR videreformidler, og dels oplysninger, som hviler på et tilstrækkeligt faktuel grundlag. [Klager] havde mulighed for at kommentere disse forhold til citat eller kamera, hvilket han afviste. Ifølge DR fremgår det klart af programserien, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer.

For så vidt angår programspeaken (afsnit 3):

"Og det kan godt være, at der nogen af dem, der er røget til lønninger og alt muligt undervejs, fordi det er jo sådan, man får penge til at forsvinde, så selvfølgelig har de gjort det, men det er jo lige meget, det er [Klager], der ved, hvad der er sket med dem." (minuttal 13.10)

og

"... og samtidig har vi fundet ud af, hvem der, om nogen, ved, hvor pengene er forsvundet hen" (minuttal 13.30)

Endvidere peger Mondays kilder og dokumentation uafhængigt af hinanden i retning af [Klager] og selskaber, som er kontrolleret helt eller delvist af [Klager], og på, at han har en viden om, hvad der er sket med pengene. Dette understøttes endvidere af kurator Boris Frederiksens brev til de engelske kuratorer, hvoraf det fremgår, at:

"Media Powers aktiviteter er blevet flyttet fra selskabet efter konkursen i IT Factory og brugt af [Klager] og Mikael Ljungman til at stifte GetFugu".

For så vidt angår programspeaken *"... det var virkelig smart at få fjernet Ljungmans navn fra patentansøgninger. Det var det eneste link til Media Power og [Klager]"* (afsnit 3, minuttal 15.52) har DR anført, at udtalelsen fremstår som en vurdering.

Baggrunden for denne vurdering er det faktum, at Mikael Ljungman fjernes som medopfinder til en række patentansøgninger, og Mikael Ljungman ikke er bekendt med årsagen hertil. En mailkorrespondance mellem Mikael Ljungman og [Klager] antyder kraftigt, at Mikael Ljungman fjernes som medopfinder mod i det skjulte at modtage penge fra de øvrige ejere.

Mikael Ljungman bekræfter i programseriens afsnit 3, at patenterne var mange penge værd, og at han ikke havde nogen anelse om, hvorfor hans navn var blevet slettet fra patentansøgningerne.

[Den svenske journalist]s udtalelser fremstår klart som hans egne udtalelser, som DR videreformidler. Monday har efterprøvet disse udtalelser ved bl.a. at forelægge dem for [Klager] og for [Person F], som har været ansat i et selskab, der er ejet af [Klager].

Udtalelsen *"Også bare det der med, at han har snydt så mange mennesker, og der er ingen af dem, der har turdet at stille sig frem"* (program 5, minuttal 19.02) er udtryk for journalisternes egen vurdering, hvilket fremgår tilstrækkeligt tydeligt af sammenhængen.

I program 6 omtalte DR, at en medarbejder under produktionen havde modtaget en hovedløs bamse, og at dette blev opfattet som en trussel fra [Klager]. Journalisterne opstiller i det pågældende afsnit overvejelser om, hvorvidt bamsen blev sendt af klager, men ender med at afvise dette. Andre journalister, der har beskæftiget sig med [Klager] og hans virksomheder har været udsat for repressalier og trusler. Der henvises til [Den svenske journalist] (afsnit 3), [Erhvervsjournalist I] og [Erhvervsjournalist J] (begge afsnit 5), der alle udtaler sig i serien. Der er således et tilstrækkeligt faktuel grundlag for at offentliggøre journalisternes overvejelser, og det fremgår tydeligt, at der er tale om journalisternes egne vurderinger.

DR har bestridt, at der fremgår ærekrænkende udtalelser i programserien, som skal berigtiges.

[Klager] har henvist til en retssag anlagt af advokatfirmaet Patton Boggs mod [Klager]/GetFugu m.fl., som efter det oplyste er afgjort med begrundelsen "dismissed with prejudice". Konkursboet efter IT Factory er ikke forhindret i at rejse krav om erstatning for dette beløb mod [Klager] eller hans selskaber, fordi Patton Boggs ikke har fået medhold i en sag, som boet ikke har været part i.

– Forelæggelse

Monday har efterprøvet de oplysninger, som fremgår af Mondays dokumentation ved bl.a. at forelægge oplysningerne for Mondays kilder, ligesom Monday har forelagt de kritiske oplysninger, som indgår i programserien, for [Klager]. Monday har efterfølgende bl.a. efterprøvet [Klager]s svar ved at sammenholde disse svar med Mondays dokumentation i øvrigt.

Hverken DR eller Monday har på noget tidspunkt ignoreret [Klager]s henvendelser eller bemærkninger. Tværtimod har Monday gentagne gange forsøgt at komme i kontakt med [Klager] for at få hans svar på Mondays spørgsmål. [Klager] har dog ikke ønsket at svare på disse spørgsmål. Først ca. fire måneder efter første henvendelse, modtog Monday [Klager]s egentlige bemærkninger.

Det udtales i programserien, at [Klager] om nogen ved, hvor de forsvundne penge fra IT Factory er endt, men det påstås ikke, at [Klager] har tilegnet sig disse penge på ulovlig vis. Der redegøres loyalt for, at [Klager] må vide, hvor pengene er endt, når en væsentlig pengestrøm blev ledet fra IT Factory til eCommerce og Media Power, som var stiftet og kontrolleret af [Klager]. DR's vurdering støttes af kurator Boris Frederiksens henvendelse til de britiske kuratorer i konkursboet efter [Klager]s selskab Gizmondo:

"Information, som kuratellet er i besiddelse af, indikerer, at Media Powers aktiver er blevet flyttet fra selskabet efter konkursen i IT Factory og brugt af [Klager] og Mikael Ljungman til at stifte GetFugu."

Hertil kommer, at Mikael Ljungman i interviewet i afsnit 3 oplyser, at en del af midlerne fra IT Factory bl.a. strømmede forbi Media Power, og at IT Factorys tidligere bestyrelsesformand, Asger Jensby, i samme afsnit udtaler, at pengene var kommet til Mikael Ljungman, og at pengene herefter kom videre i et system, som efter hans opfattelse pegede mod USA og [Klager].

DR har anført, at forelæggelsen for [Klager] er sket i overensstemmelse med de vejledende regler for god presseskik. [Klager] har krav på at få forelagt skadelige oplysninger, som indgår i programserien, men ikke tillige krav på at modtage kopi af Mondays og DR's dokumentation eller researchmateriale i øvrigt.

Monday har gentagne gange forsøgt at få kontakt til [Klager] med henblik på at arrangere et interview. Bl.a. kan det nævnes, at Monday den 2. juni 2015 forsøgte at komme i kontakte med [Klager] via LinkedIn. Den 5. juni modtog Monday et brev fra [Klager]s amerikanske advokat, hvor Monday blev

anmodet om ikke at kontakte [Klager] igen, og at Monday ville blive retsforfulgt, hvis de ikke efterkom denne opfordring.

DR har forstået advokat Karsten Thomas Henriksens anmodninger om at få forelagt alle dokumenter, der indeholder information om [Klager], som en anmodning om aktindsigt. DR afslog denne anmodning den 3. juli 2015. [Klager] har således siden sommeren 2015 været bekendt med, at Monday var i gang med at producere en dokumentarserie om IT Factory-skandalen og om de manglende 200 mio. kr.

Da det stod klart for Monday, at [Klager] ikke ønskede at stille op til et interview, forelagde Monday ved et brev af 14. august 2015 en lang række oplysninger og temaer, der ville blive behandlet i programmet, for [Klager], som han havde mulighed for at reagere på.

DR's brev i august 2015 blev fulgt op af en supplerende forelæggelse den 1. oktober 2015, der indeholdt en række konkrete spørgsmål til [Klager], og som angav en svarfrist på 10 dage. Det forhold, at brevet er sendt den 1. oktober 2015 (samme dag som første afsnit af programserien) er ikke i strid med god presseskik, da [Klager] først omtales i afsnit 3, der blev vist den 15. oktober 2015.

Det forhold, at [Klager]s navn og billede kort vises i programmets intro (herunder i afsnit 1) gør ikke, at forelæggelsen den 1. oktober 2015 er i strid med god presseskik. [Klager] har haft rimelig tid til at svare på forelæggelsen, selvom [Klager] indgår i programintroen til hvert afsnit.

Formålet med en generisk serieintro er at sammenfatte samtlige programmer, og hvad disse handler om på meget kort tid og visuelt, og da [Klager] og Media Power er en del af programrækken, er det naturligt, at disse vises.

Uanset [Klager]s svar på forelæggelsen er det relevant at nævne ham i forbindelse med omtalen af IT Factory-skandalen og de manglende 200 mio. kr. [Klager] sættes ikke på urimelig vis i sammenhæng med IT Factory-skandalen, da der har været en betydelig samhandel mellem IT Factory, eCommerce og Media Power. Det bestrides også, at [Klager] i programintroen præsenteres som den person, der er i besiddelse af de forsvundne penge fra IT Factorys konkursbo.

Advokat Karsten Thomas Henriksen besvarede DR's forelæggelser af henholdsvis 14. august og 1. oktober 2015 ved et brev af 11. oktober 2015. Det fremgår af indledningen til dette brev, at indholdet er strengt fortroligt, og at DR således ikke måtte offentliggøre indholdet heraf. Ved e-mail af 12. oktober 2015 anmodede Monday advokat Karsten Thomas Henriksen om at meddele hvilke dele af brevet af 11. oktober 2015, som DR kunne offentliggøre i udsendelsen. Advokaten fastholdt ved mail sendt samme dag, at hele indholdet af brevet af 11. oktober 2015 var strengt fortroligt og ikke måtte offentliggøres. Det har således ikke været muligt offentligt at gengive indholdet af brevet af 11. oktober 2015. Monday har derfor på baggrund af de oplysninger, som kom frem under forbudssagen ved Københavns Byret, medtaget [Klager]s svar på den kritik, som indgår i programserien. Det er DR's vurdering, at denne gengivelse er en loyal gengivelse af [Klager]s synspunkter.

DR har endelig bestridt, at Monday i strid med god presseskik både har forelagt oplysninger og vurderinger. En sådan forelæggelse er udtryk for et ønske om, at [Klager] modtog så megen information om programserien som muligt, så [Klager] havde et fyldestgørende grundlag at udtale sig på baggrund af.

[Klager] er ved Mondays forelæggelse blevet gjort bekendt med de krænkende og skadelige oplysninger, der ville indgå i programserien om [Klager] og [Klager]s virksomheder. [Klager] har fået flere muligheder for at udtale sig til citat eller stille op til interview, hvilket han har afslået.

– *Gennemsyn af udsendelser*

[Klager] har ikke i henhold til de vejledende regler for god presseskik krav på at få programserien til gennemsyn inden offentliggørelsen.

– *Telefonsamtaler*

DR har anført, at [Klager] ikke har retlig interesse i at påklage offentliggørelsen af telefonsamtaler med en række andre personer i tilknytning til tilblivelsen af programserien.

Til offentliggørelsen af optagelserne har DR anført, at der ikke er tale om skjulte optagelser, hvis den medvirkende er vidende om, at vedkommende taler med en journalist og vælger at udtale sig til journalisten. Optagelse af telefonsamtaler er et almindeligt journalistisk arbejdsredskab, hvis den pågældende journalist præsenterer sig selv som journalist. Der foreligger derfor som udgangspunkt et stiltiende samtykke til at medvirke.

– *Ofre for forbrydelser*

Efter DR's vurdering er det inden for rammerne af de vejledende regler for god presseskik, at DR forsøger at afdække pengestrømmene efter IT Factory-skandalen og i den forbindelse inddrager [Klager] og hans selskaber. [Klager] kan ikke undslå sig en offentlig omtale heraf med henvisning til, at han selv har været offer for økonomisk svindel og derfor har krav på beskyttelse. Ifølge DR søger punkt B. 3 i de vejledende regler for god presseskik at beskytte nogle helt andre interesser end dem, der gør sig gældende i denne sag.

Genmæle

[Klager]s påstand om krav på et genmæle bør afvises, da betingelserne for at få bragt et genmæle ikke er opfyldt i denne sag. [Klager] har således ikke præciseret, hvilke oplysninger af faktisk karakter, der ikke er utvivlsomt korrekte.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Martin Lavesen, Hans Peter Blicher, Lene Sarup og Marlene Borst Hansen.

Pressenævnets kompetence

Pressenævnet bemærker, at det følger af medieansvarslovens § 43, at Pressenævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i lovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle.

Spørgsmålet om, hvorvidt forhold er injurierende (straffeloven), henhører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence. Nævnet tager derfor ikke stilling til, hvorvidt der er fremsat injurierende udtalelser om [Klager] i programserien. Det falder ligeledes uden for nævnets kompetence at tage stilling til, om DR's interne etiske retningslinjer er overholdt. De forhold behandles ikke.

God presseskik

[Klager] har anført, at DR burde have inddraget hans svar ved vurderingen af, om omtalen af ham var korrekt inden offentliggørelsen.

Pressenævnet har ikke dokumentation i form af de omtalte selskabernes regnskaber eller kontoudskrifter. Sådan som sagen foreligger oplyst over for Pressenævnet, har nævnet ikke mulighed for at tage stilling til, hvorvidt [Klager] personligt har unddraget konkursboet efter IT Factory midler. På baggrund af Boris Frederiksens brev af 9. december 2009 til de engelske kuratorer i konkursboet efter Gizmondo Europe Limited og aftaledokumentet vist i program 6 lægger Pressenævnet til grund, at der er overført midler fra Media Power til Gizmondo til at betale et mellemværende mellem Gizmondo og [Klager] personligt.

Pressenævnet finder, at pengestrømmene i forhold til de forsvundne millioner fra tiden omkring IT Factorys konkurs, som behandles i programserien *"Find Stein Baggers penge"*, er et emne af klar almen interesse, og som der fortsat er en journalistisk begrundelse for at omtale, selvom konkursen på tidspunktet for programmets offentliggørelse lå næsten syv år tilbage i tiden.

– *Ældre domme*

Der er klaget over, at [Klager]s ældre straffedomme er omtalt i programserien. Det nævnes, at [Klager] (født i 1963) som 18-årig forfalskede sine forældres underskrift for at få et banklån, og at han *"for ti år siden"* (omkring 2005) fik en bøde for hæleri med biler.

For så vidt angår mediernes omtale af ældre straffedomme, finder Pressenævnet det afgørende for bedømmelsen af omtalen, om den tidligere straffedom har en tilstrækkelig relevant sammenhæng med det emne eller den sag, som omtalen i mediet angår, ligesom bl.a. kriminalitetens alvor og karakter bør indgå.

DR omtaler [Klager] i forbindelse med beskyldninger om, at midler er flyttet mellem selskaber, herunder at Mikael Ljungmans navn er fjernet fra en patentansøgning ifølge DR for at slette forbindelsen til [Klager]. Da omtalen af dommene herefter er relevant for programseriens vinkel om økonomisk kriminalitet, finder nævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere DR for at omtale de ældre domme.

– *Kildekritik*

[Klager] har klaget over, at DR og Monday ikke har forholdt sig tilstrækkelig kritisk over for kilderne og den information, de er kommet i besiddelse af.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A. 2.

Pressenævnet finder ikke grundlag for at udtale kritik af, at DR ikke skulle have udvist tilstrækkelig kritik over for sine kilder. Nævnet bemærker i den forbindelse, at DR har anvendt en række kilder til brug for udarbejdelsen af programserien, og at det tydeligt i forbindelse med formidlingen af udtalelser fra kilder angives, hvilken relation de har til IT Factory-sagen eller til [Klager].

– *Dokumentation og forelæggelse*

[Klager] har klaget over, at DR ikke har godtgjort, at han skulle være skyldig i nogle uregelmæssigheder i forbindelse med IT Factorys konkurs, og at DR heller ikke indledte nærmere undersøgelser i stedet for at fremføre udokumenterede beskyldninger. Der er navnlig henvist til programseriens omtale af nogle patentansøgninger, af ham som svindler, og af at han eller andre på hans vegne skulle have fremført trusler.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte

rimelig tid til at svare. Angreb og svar bør, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Dette gælder i særlig grad krænkende eller skadelige udsagn. Det skal videre gøres klart, hvad der faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer, jf. punkt A. 3-A. 5.

I programserien spekulerer journalisterne i, hvor dele af de manglende 200 millioner kroner efter IT Factorys konkursbo er. I den forbindelse omtales værdien af otte patentansøgninger.

Af programserien fremgår det, at tre personer med tilknytning til Media Power (Mikael Ljungmans, [Direktøren i Media Power]s og [Person G]s navne) blev slettet fra otte patentansøgninger, der ifølge dokumentet i programseriens 3. afsnit var indsendt til myndighederne den 14. august 2008. Herefter var det alene [Klager]s navn, der fremgik af ansøgningerne. Disse oplysninger er ubestridt, og Pressenævnet finder herefter ikke grundlag for at kritisere DR for ikke at kontrollere disse faktiske oplysninger yderligere.

I programserien oplyses det, at udviklingen af patenterne angiveligt blev betalt af Media Power, og [Klager] beskyldes for at få de andre tre navne slettet, så værdien af patentansøgningerne kunne betragtes som [Klager]s personlige ejendom og ikke Media Powers. Pressenævnet har ikke mulighed for at vurdere, hvorvidt patentansøgningerne er et falsum.

Ifølge programmerne skulle Mikael Ljungman være blevet betalt for at lade sig slette af patentansøgningerne. Beskyldningen baseres bl.a. på en mail, hvoraf det fremgår *"I split that with you off-side. As AGREED."* Patentansøgningerne blev vurderet til en værdi mellem 35 og 52 millioner dollars.

Af programserien fremgår bl.a. følgende udsagn af program 3:

"[Journalist A]: Og det kan godt være, at der nogen af dem, der er røget til lønninger og alt muligt undervejs, fordi det er jo sådan, man får penge til at forsvinde, så selvfølgelig har de gjort det, men det er jo lige meget, det er [Klager], der ved, hvad der er sket med dem. [...] og samtidig har vi fundet ud af, hvem der, om nogen, ved, hvor pengene er forsvundet hen. Mikael Ljungman [...] Jeg kan ikke lade være med at tænke på, om han [Mikael Ljungman] måske er blevet betalt, for at tage skraldet for [Klager]." (startende ved minuttal 13.10)

Og

"[Journalist A]: Det var virkelig smart at få fjernet Ljungmans navn fra patentansøgninger. Det var det eneste link til Media Power og [Klager]." (minuttal 15.52)

Der er videre klaget over, at [Klager] gennem journalisternes og kildernes udsagn uretmæssigt fremstilles som en svindler og beskyldes for truende adfærd.

Af afsnit 3 fremgår bl.a. følgende udsagn fra [Den svenske journalist] om [Klager] (startende ved minuttal 20.30):

[Den svenske journalist], svensk journalist: "Det handler i bund og grund om, at der slet ikke må være noget i programmet, som omhandler [Klager]. Hans navn må slet ikke nævnes.

[...]

Han er forfærdelig god til at skabe en facade eller kulisse. Der er firma efter firma, hvor han har fået investorer med. Der er mange, der har følt sig snydt og er blevet vrede, men han går altid fri. [Klager] er untouchable.

[Journalist A]: Hvorfor? Dels er det ham, der har hjerne til at støbe kuglerne, og dels kommer han bare aldrig ind at sidde for noget som helst. Han er clean. "

Af program 5 fremgår bl.a. følgende om [Klager]:

[Person H], tidligere medarbejder og sagsøger i USA: Han er en svindler.

[Journalist A]: [Klager]?

[Person H]: Ja. Han er indbegrebet af ondskab [oversat fra "He is evil incarnated"]. " (minuttal 07.48)

[Journalist B], journalist: "Også bare det der med, at han har snydt så mange mennesker, og der er ingen af dem, der har turdet at stille sig frem" (minuttal 19.02)

[Journalist A] (efter at redaktionen har modtaget en hovedløs bamse): "Selvfølgelig er det en trussel, og den kommer selvfølgelig fra [Klager], Tjock-[Person F] sikkert. " (minuttal 22.13)

Pressenævnet finder, at navnlig ovennævnte udsagn i program 3, minuttal 13,10 og 15.52 samt udsagnet i program 5 ved minuttal 19.02 indeholder angreb, hvor [Klager]s svar som udgangspunkt burde have fremgået af udsendelsen.

I program 3 den 15. oktober 2015 oplyses det afslutningsvis, at Mikael Ljungman har oplyst, at betalingen dækkede registreringerne på patentansøgningerne og ikke sletningen af sit navn.

[Klager] har oplyst, at Mikael Ljungman blev slettet fra patentansøgningerne, da han ikke kunne betragtes som "inventor" jævnfør kravene på det amerikanske US Patent & Trademark Offices hjemmeside. Dette fremgår også af [Direktøren i Media Power]s udtalelse gengivet i afsnit 6 den 5. november 2015.

De øvrige udsagn fremstår i sammenhængen klart som personernes subjektive vurderinger af [Klager], ligesom det fremgår, at der er tale om en tidligere medarbejder, der nu sagsøger [Klager]s selskab, og som udtaler, at [Klager] skulle være "evil incarnated".

Under hensyn til, at [Klager] ikke ønskede sit svar af 11. oktober 2015 offentliggjort, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere DR for ikke at omtale svaret i programserien.

DR har under sin research til programmerne fremsendt en række mails i perioden fra 1. juli til 19. oktober 2015 til [Klager], hvoraf det fremgår, at DR ønskede en udtalelse fra [Klager].

Pressenævnet finder, at Mondays udsagn af 19. oktober 2015 *"[...] and we now have a more complete picture of the questions we would like to ask you, if you should choose to meet us for an interview. We can also give you further information concerning statements in the programmes concerning you. "* kan give indtryk af, at [Klager] alene kunne få adgang til mediets oplysninger ved at acceptere at medvirke i udsendelsen. En sådan betingelse kan som udgangspunkt ikke stilles, da den pågældende må have mulighed for at få et overblik over, hvad spørgsmålene vedrører, og i hvilken sammenhæng udtalelserne skal anvendes, førend man beslutter, hvorvidt man ønsker at udtale sig.

På baggrund af navnlig DRs henvendelse af 14. august og 1. oktober 2015 må det have været klart for [Klager], at programserien ville være kritisk over for [Klager], herunder aktiviteterne omkring patentansøgningerne og relationen mellem [Klager] og [Person F]. [Klager] var en del af ejerkredsen i nogle af de omtalte selskaber. Under hensyn hertil og til korrespondancen inden 1. oktober 2015 og indholdet heraf

samt de meget korte klip med et billede af [Klager] i afsnit 1 og 2 finder Pressenævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere, at DR offentliggjorde første og andet afsnit, inden klagers svarfrist var udløbet samme dag, DR sendte mailen af 1. oktober 2015 til klagers advokat.

[Klager]s advokat besvarede DRs henvendelse 11. oktober 2015 og oplyste samtidig, at [Klager] ikke ønskede sit svar offentliggjort. Det blev bekræftet igen den 12. oktober 2015.

På denne baggrund finder Pressenævnet ikke grundlag for at kritisere DR for ikke at omtale [Klager]s svar i programserien. Det bemærkes, at DR i programserien gør opmærksom på, at DR har modtaget et svar på forelæggelsen, og at [Klager] benægter en relation til de økonomiske uregelmæssigheder i forbindelse med IT Factorys konkurs. Det nævnes også, at [Klager] *"er blevet mistænkt i flere sager om svindel, men er gået fri af alle anklager"* (afsnit 4). DR gør således opmærksom på, at han ikke er dømt. [Direktøren i Media Power]s og Mikael Ljungmans modsvar gengives tillige i afsnit 6.

Pressenævnet bemærker videre, at det forhold, at et svar ikke ønskes offentliggjort af en omtalt person, ikke fritager mediet fra at tage de oplysninger i svaret i betragtning ved udarbejdelsen af programmet, hvis der er fremlagt oplysninger, der tilbageviser mediets oplysninger.

Sådan som den konkrete sag foreligger oplyst og påklaget, finder Pressenævnet det dog ikke dokumenteret, at DR burde have undladt eller korrigeret den offentliggjorte omtale i udsendelserne.

– Gennemsyn af udsendelser

Efter det oplyste forelå der ikke en aftale mellem [Klager] og DR (eller produktionsselskabet Monday) om, at [Klager] skulle have programserien til gennemsyn før offentliggørelse. Da et sådant krav heller ikke kan indfortolkes i forelæggelsespligten, når [Klager] er loyalt oplyst om indholdet, udtaler Pressenævnet ikke kritik af DR for ikke at vise optagelserne til [Klager] før offentliggørelsen. [Klager] var gjort bekendt med indholdet ved den skriftlige forelæggelse forud for programseriens offentliggørelse.

Nævnet udtaler ikke kritik af DRs kontrol af sine informationer eller forelæggelsen for [Klager].

Telefonsamtaler

[Klager] har klaget over, at DRs offentliggørelse af telefonsamtaler mellem DRs medarbejdere og andre personer end ham selv skulle være i strid med punkt B. 7 i de vejledende regler for god presseskik.

Det er en betingelse for at klage til Pressenævnet over et forhold, at klageren har retlig interesse i det forhold, der klages over. Det indebærer som udgangspunkt, at man selv skal være omtalt, afbilledet eller på anden måde identificeret i mediet. Det er ikke tilstrækkeligt blot at have en generel interesse i det emne, der er behandlet.

Uanset, at [Klager] ikke selv deltager i telefonsamtalerne, finder Pressenævnet, at han har en sådan direkte, væsentlig og individuel retlig interesse i at klage over offentliggørelsen af telefonsamtalerne og indholdet heraf, at klagen også skal behandles for så vidt angår dette spørgsmål. Det er ikke over for Pressenævnet dokumenteret, at klagen indgives på vegne af andre end [Klager]. Klagepunktet behandles derfor udelukkende i forhold til [Klager].

Det er Pressenævnets opfattelse, at en optager i dag må anses for et almindeligt journalistisk arbejdsredskab til brug ved telefoninterviews. Såfremt en journalist inden samtalen har præsenteret sig som journalist, er det Pressenævnets opfattelse, at der ikke er tale om en skjult optagelse. Der henvises til retningslinjerne i Pressenævnets årsberetning for 2006, side 19 *"Ny praksis vedr. offentliggørelse af bandede samtaler/skjult mikrofon"*.

Pressenævnet lægger til grund, at journalisterne præsenterede sig sådan ved starten af telefonsamtalerne, og der er derfor ikke tale om skjulte optagelser. Da indholdet af udtalelserne fra telefoninterviewene i det væsentlige er omfattet af DRs forelæggelse for [Klager] den 14. august og 1. oktober 2015, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere DR for at offentliggøre telefonsamtalerne.

Pressenævnet finder, at DR heller ikke i øvrigt ved offentliggørelsen af programserien, herunder heller ikke i relation til punkt B. 3 om hensynet til ofre for forbrydelser, kan anses for at have tilsidesat god presseskik.

Genmæle

[Klager] har anført, at omtalen af ham er forkert, og at [Klager] derfor har ret til at få bragt et genmæle.

Det fremgår af medicansvarslovens § 36, stk. 1, at en anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Der er ikke over for Pressenævnet peget på konkrete udsagn eller udformet et forslag til en genmæletekst, som [Klager] ønsker bragt.

På baggrund af de konkrete udsagn fra program 3 og program 5 gengivet under god presseskik ovenfor, finder Pressenævnet, at der dels er bragt korrekt information om ændringen af personkredsen på patentansøgningerne dels vurderinger. Hovedparten af førnævnte udsagn om [Klager] vedrører vurderinger og ikke faktiske oplysninger. Hertil kommer, at det fremgår af [Direktøren i Media Power]s skriftlige udtalelse i program seks, at Mikael Ljungman og [Direktøren i Media Power] blev fjernet fra patentansøgningerne, da de ikke kunne betragtes som opfindere ("inventor"), herudover fremgår det, at [Klager] ikke kendte til Mikael Ljungman og Stein Baggers bedrageri.

På denne baggrund finder Pressenævnet, at [Klager] ikke er berettiget til at få bragt et genmæle.

Afgjort den 17. august 2016.